

Ročník 1991

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 89

Rozeslána dne 20. listopadu 1991

Cena Kčs 8,-

OBSAH:

461. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o minimální normě sociálního zabezpečení (č. 102)
462. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy Organizace spojených národů proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami.

461

SDĚLENÍ

federálního ministerstva zahraničních věcí

Federální ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 28. června 1952 byla na 35. zasedání generální konference Mezinárodní organizace práce přijata Úmluva o minimální normě sociálního zabezpečení (č. 102). Ratifikace Úmluvy Československou socialistickou republikou byla zapsána dne 11. ledna 1990 generálním ředitelem Mezinárodního úřadu práce s tím, že Československá socialistická republika přijímá závazky k Úmluvě s výjimkou jejích částí IV a VI. podle svého článku 79 odstavce 3 Úmluva vstoupila pro Českou a Slovenskou Federativní Republiku v platnost dnem 11. ledna 1991.

Český překlad Úmluvy se vyhlašuje současně.

Úmluva č. 102

Úmluva o minimální normě sociálního zabezpečení

Generální konference Mezinárodní organizace práce, jež byla svolána Správní radou Mezinárodního úřadu práce do Ženevy a tam se sešla dne 4. června 1952 na svém třicátém pátém zasedání, rozhodnuvši přijmout některé návrhy týkající se minimální normy sociálního zabezpečení, jež jsou pátým bodem jednacího pořadu zasedání, stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy, přijímá dne 28. června roku 1952 tuto úmluvu, která

bude označována jako Úmluva o sociálním zabezpečení (minimální norma), 1952:

ČÁST I.

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

1. V této úmluvě:

- (a) výraz „stanovený“ znamená určený vnitrostátními právními předpisy nebo na jejich základě,

- (b) výraz „pobyt“ znamená obvyklý pobyt na území členského státu a výraz „obyvatel“ označuje osobu, která obvykle bydlí na území členského státu,
- (c) výraz „manželka“ znamená ženu, kterou vyživuje její manžel,
- (d) výraz „vdova“ znamená ženu, kterou vyživoval její manžel v době své smrti,
- (e) výraz „dítě“ znamená buď dítě školou povinné nebo dítě mladší 15 let, podle toho, co je stanoveno,
- (f) výraz „čekací doba“ znamená příspěvkovou dobu nebo dobu zaměstnání nebo pobytu nebo jakoukoliv jejich kombinaci, podle toho, co je stanoveno.

2. Pro účely článků 10, 34 a 49 výraz „dávka“ znamená buď dávky poskytnuté přímo ve formě služeb nebo dávky nepřímé ve formě náhrady nákladů vynaložených chráněnou osobou.

Článek 2

Každý členský stát, který je vázán touto úmluvou:

- (a) bude provádět
 - (i) část I,
 - (ii) alespoň tři z částí II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX a X, včetně alespoň jedné z částí IV, V, VI, IX a X,
 - (iii) příslušná ustanovení částí XI, XII a XIII, a
 - (iv) část XIV, a
- (b) uvede ve své ratifikaci, ohledně kterých z částí II až X přijímá závazky vyplývající z úmluvy.

Článek 3

1. Členský stát, jehož hospodářská a zdravotnická zařízení nejsou dostatečně vyvinuta, může, pokud si to příslušný orgán přeje a po dobu, po kterou to považuje za potřebné, uplatnit prohlášením připojeným k ratifikaci, dočasné výjimky uvedené v těchto článcích: 9 (d); 12 (2); 15 (d); 18 (2); 21 (c); 27 (d); 33 (b); 34 (3); 41 (d); 48 (c); 55 (d); a 61 (d).

2. Každý členský stát, který učinil prohlášení podle odstavce 1 tohoto článku, uvede ve své výroční zprávě o provádění této úmluvy, podávané podle článku 22 Ústavy Mezinárodního organizace práce, ohledně každé výjimky, kterou uplatnil, že

- (a) důvody pro ni dále trvají, nebo že
- (b) se od stanoveného data vzdává práva výjimku uplatňovat.

Článek 4

1. Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může později oznámit generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, že přijímá povinnosti vyplývající z této úmluvy, pokud jde o jednu nebo více částí II až X, které nebyly uvedeny již v jeho ratifikaci.

2. Závazky uvedené v odstavci 1 tohoto článku se budou považovat za nedílnou část ratifikace a budou mít stejné účinky od doby, kdy došlo k jejich oznámení.

Článek 5

Pokud členský stát při provádění kterékoli z částí II až X této úmluvy, na niž se vztahuje jeho ratifikace, je povinen chránit stanovené skupiny osob, které úhrnem tvoří alespoň určité procento zaměstnanců nebo obyvatelů, musí se dříve, než se zaváže k provádění této části, přesvědčit, že příslušného procenta bylo dosaženo.

Článek 6

Při provádění částí II, III, IV, V, VIII (pokud jde o léčebnou péči), IX nebo X této úmluvy, členský stát může přihlídnout k ochraně vyplývající z pojištění, které podle vnitrostátního zákonodárství není pro chráněné osoby povinné, jestliže takové pojištění

- (a) je pod dozorem veřejných orgánů nebo spravováno podle stanovených zásad společně zaměstnavateli a pracovníky,
- (b) zahrnuje podstatnou část osob, jejichž výdělek nepřesahuje výdělek kvalifikovaného dělníka muže,
- (c) vyhovuje, popřípadě spolu s jinými způsoby ochrany, příslušným ustanovením úmluvy.

ČÁST II. LÉČEBNÁ PÉČE

Článek 7

Každý členský stát, který je vázán touto částí úmluvy, zajistí chráněným osobám, jejichž stav vyžaduje léčebně preventivní péči, poskytování dávek podle dalších článků této části.

Článek 8

Krytá sociální událost zahrnuje každé onemocnění bez ohledu na jeho příčinu, těhotenství, porod a jejich následky.

Článek 9

Okruh chráněných osob zahrnuje

- (a) buď stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců, jakož i jejich manželky a děti, nebo
- (b) stanovené skupiny ekonomicky činného obyvatelstva, které tvoří úhrnem nejméně 20 % všech obyvatel, jakož i jejich manželky a děti, nebo
- (c) stanovené skupiny obyvatelů, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech obyvatel, nebo
- (d) bylo-li učiněno prohlášení podle článku 3, stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců v průmyslových

podnicích, jež zaměstnávají nejméně 20 osob, jakož i jejich manželky a děti.

Článek 10

1. Dávky musí zahrnovat alespoň:

- (a) v případě onemocnění
 - (i) péči poskytovanou praktickými lékaři, včetně návštěv v bytě,
 - (ii) péči poskytovanou odbornými lékaři v nemocnicích osobám tam umístěným nebo docházejícím a péči odborných lékařů, kterou je možno poskytovat mimo nemocnice,
 - (iii) poskytování základních léčiv na předpis lékaře nebo jiného kvalifikovaného zdravotnického pracovníka,
 - (iv) umístění v nemocnici, je-li ho třeba,
- (b) v těhotenství, při porodu a jejích následcích
 - (i) péči před porodem, při porodu a po porodu, poskytovanou buď lékařem nebo diplomovanou porodní asistentkou,
 - (ii) umístění v nemocnici, je-li ho třeba.

2. Na poživateli dávky nebo jeho živiteli lze požadovat, aby přispíval na náklady léčebné péče, poskytované v případě onemocnění; úprava takového příspěvku na náklady nesmí příliš zatěžovat.

3. Dávky poskytované podle tohoto článku musí být zaměřeny na zachování, znovunabytí nebo zlepšení zdraví chráněné osoby, její pracovní schopnosti a schopnosti postarat se o své osobní potřeby.

4. Správní orgány nebo zařízení poskytující dávky mají vést chráněné osoby všemi vhodnými prostředky k tomu, aby využívaly všeobecných zdravotních služeb, které jim poskytují veřejné orgány nebo jiné organizace uznané veřejnými orgány.

Článek 11

Nastane-li krytá sociální událost, musí být zaručeny dávky uvedené v článku 10 alespoň těm chráněným osobám, které buď samy splnily čekací dobu anebo jejichž živitel splnil čekací dobu, kterou lze uznat za nezbytnou, aby se zabránilo zneužití.

Článek 12

1. Dávky uvedené v článku 10 budou poskytovány po celou dobu trvání sociální události s tou výjimkou, že v případě onemocnění může být doba, po kterou se tyto dávky poskytují, omezena na 26 týdnů pro jednotlivý případ; avšak dávky léčebné péče nesmějí být zastaveny, dokud je vypláceno nemocenské, a budou učiněna opatření, která prodlouží výše uvedenou maximální dobu poskytování dávek v případech, kde jde o nemoc, která vyžaduje podle vnitrostátních předpisů delší péči.

2. Bylo-li učiněno prohlášení podle článku 3, lze poskytování dávek v jednotlivém případě omezit na 13 týdnů.

ČÁST III.

NEMOCENSKÉ

Článek 13

Každý členský stát, který je vázán touto částí úmluvy, zajistí chráněným osobám poskytování nemocenského podle dalších článků této části.

Článek 14

Krytá sociální událost zahrnuje pracovní neschopnost způsobenou onemocněním, která má za následek zastavení výdělku, jak je stanovena vnitrostátními předpisy.

Článek 15

Okruh chráněných osob zahrnuje:

- (a) buď stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců, nebo
- (b) stanovené skupiny ekonomicky činného obyvatelstva, které tvoří úhrnem nejméně 20 % všech obyvatel, nebo
- (c) všechny obyvatele, jejichž prostředky po dobu sociální události nepřesahují mez stanovenou podle ustanovení článku 67, nebo
- (d) bylo-li učiněno prohlášení podle článku 3, stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců v průmyslových podnicích, jež zaměstnávají nejméně 20 osob.

Článek 16

1. Jsou-li chráněny skupiny zaměstnanců nebo skupiny výdělečně činného obyvatelstva, dávkou je periodická platba vypočítaná podle ustanovení článků 65 nebo 66.

2. Jsou-li chráněni všichni obyvatele, jejichž prostředky po dobu sociální události nepřesahují stanovenou mez, dávkou je periodická platba vypočítaná podle ustanovení článku 67.

Článek 17

Nastane-li krytá sociální událost, má být dávka uvedená v článku 16 zajištěna alespoň těm chráněným osobám, jež splnily čekací dobu, kterou lze uznat za nezbytnou, aby se zabránilo zneužití.

Článek 18

1. Dávka uvedená v článku 16 se poskytuje po celou dobu sociální události, avšak poskytování dávky může být pro každý jednotlivý případ onemocnění omezeno na 26 týdnů; přitom dávka nemusí být vyplácena po prvé tři dny po zastavení výdělku.

2. Bylo-li učiněno prohlášení podle článku 3, lze poskytování dávky omezit

- (a) buď na takovou dobu, že celkový počet dnů, za které se poskytuje nemocenské během jednoho

roku, není menší než desetinásobek průměrného počtu osob chráněných v téže roce,

- (b) nebo na 13 týdnů pro každý jednotlivý případ onemocnění, přičemž dávka nemusí být vyplácena po prvé tři dny po zastavení výdělku.

ČÁST IV.

PODPORA V NEZAMĚSTNANOSTI

Článek 19

Každý členský stát, který je vázán touto částí úmluvy, zajistí chráněným osobám poskytování podpory v nezaměstnanosti podle dalších článků této části.

Článek 20

Krytá sociální událost zahrnuje zastavení výdělku, jak je stanoveno vnitrostátními právními předpisy, způsobené nemožností získat přiměřené zaměstnání, pokud chráněná osoba je schopna a ochotna pracovat.

Článek 21

Okruh chráněných osob zahrnuje

- (a) buď stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců, nebo
- (b) všechny obyvatele, jejichž prostředky po dobu sociální události nepřesahují mez stanovenou podle ustanovení článku 67, nebo
- (c) bylo-li učiněno prohlášení podle článku 3, stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců v průmyslových podnicích, jež zaměstnávají nejméně 20 osob.

Článek 22

1. Jsou-li chráněny skupiny zaměstnanců, dávkou je periodická platba vypočítaná podle ustanovení článků 65 nebo 66.

2. Jsou-li chráněni všichni obyvatele, jejichž prostředky po dobu sociální události nepřesahují stanovenou mez, dávkou je periodická platba vypočítaná podle ustanovení článku 67.

Článek 23

Nastane-li krytá sociální událost, má být dávka uvedená v článku 22 zajištěna alespoň těm chráněným osobám, jež splnily čekací dobu, kterou lze uznat za nezbytnou, aby se zabránilo zneužití.

Článek 24

1. Dávka uvedená v článku 22 se poskytuje po celou dobu sociální události, avšak poskytování dávky může být omezeno

- (a) jsou-li chráněny skupiny zaměstnanců, na 13 týdnů během období 12 měsíců, nebo
- (b) jsou-li chráněni všichni obyvatele, jejichž prostředky během sociální události nepřesahují stanovenou mez, na 26 týdnů během období 12 měsíců.

2. Je-li doba poskytování dávky podle vnitrostátních právních předpisů odstupňována podle příspěvkové doby a/ nebo podle dávek poskytnutých dříve ve stanoveném období, považuje se ustanovení odstavce 1 písm. (a) za splněno, pokud průměrná doba poskytování dávek činí alespoň 13 týdnů během období 12 měsíců.

3. Dávka nemusí být vyplácena během čekací lhůty, která v každém případě zastavení výdělku činí prvních sedm dní, přičemž dny nezaměstnanosti před přechodným zaměstnáním a po něm, které nepřevyšují stanovenou dobu, se považují za součást téhož případu zastavení výdělku.

4. Jde-li o sezónní pracovníky, doba poskytování dávky a čekací lhůty mohou být přizpůsobeny podmínkám zaměstnání.

ČÁST V.

STAROBNÍ DŮCHOD

Článek 25

Každý členský stát, který je vázán touto částí úmluvy, zajistí chráněným osobám poskytování dávek ve stáří podle dalších článků této části.

Článek 26

1. Krytou sociální událostí je přežití stanoveného věku.

2. Stanovený věk nesmí přesahovat 65 let. Příslušné orgány však mohou stanovit věk vyšší s ohledem na pracovní schopnost starších osob v zemi, o níž jde.

3. Vnitrostátní zákonodárství může stanovit, že výplata dávek může být přerušena, jestliže osoba, která by na ni měla právo, vykonává stanovenou výdělečnou činnost, nebo může snížit dávky podmíněné placením příspěvků, jestliže výdělek poživatele dávky přesahuje stanovenou částku, a dávky nepodmíněné placením příspěvků, jestliže výdělek poživatele dávky nebo jeho jiné prostředky nebo oboje dohromady převyšují stanovenou částku.

Článek 27

Okruh chráněných osob zahrnuje

- (a) buď stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců, nebo
- (b) stanovené skupiny ekonomicky činného obyvatelstva, které tvoří úhrnem nejméně 20 % všech obyvatel, nebo
- (c) všechny obyvatele, jejichž prostředky po dobu sociální události nepřesahují mez stanovenou podle článku 67, nebo

- (d) bylo-li učiněno prohlášení podle článku 3, stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců v průmyslových podnicích, jež zaměstnávají nejméně 20 osob.

Článek 28

Dávkou je pravidelně se opakující platba vypočítaná takto:

- (a) podle ustanovení článku 65 nebo článku 66, jsou-li chráněny skupiny zaměstnanců nebo skupiny ekonomicky činného obyvatelstva,
- (b) podle ustanovení článku 67, jsou-li chráněni všichni obyvatelé, jejichž prostředky po dobu sociální události nepřesahují stanovenou mez.

Článek 29

1. Nastane-li krytá sociální událost, má být dávka uvedená v článku 28 zajištěna alespoň

- (a) chráněné osobě, která předtím, než nastala sociální událost, splnila podle stanovených pravidel čekací dobu, která může činit buď 30 let příspěvkových nebo zaměstnání anebo 20 let pobytu, nebo
- (b) jsou-li zásadně chráněny všechny ekonomicky činné osoby, chráněné osobě, která splnila stanovenou příspěvkovou čekací dobu a jejímž jménem byl za dobu, po kterou pracovala, zaplacen stanovený průměrný roční počet příspěvků.

2. Závisí-li poskytnutí dávky uvedené v odstavci 1 na splnění určité minimální příspěvkové doby nebo doby zaměstnání, krácená dávka bude zajištěna alespoň:

- (a) chráněné osobě, která dříve než nastala sociální událost, splnila podle stanovených pravidel čekací dobu 15 let příspěvkových nebo zaměstnání,
- (b) jsou-li zásadně chráněny všechny ekonomicky činné osoby, chráněné osobě, která splnila stanovenou příspěvkovou čekací dobu a jejímž jménem byla za dobu, po kterou pracovala, zaplacená polovina stanoveného průměrného ročního počtu příspěvků podle bodu (b) odstavce 1 tohoto článku.

3. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku se považují za splněná, jestliže dávka vypočtená podle části XI, avšak procentní sazbou nižší o deset jednotek, než je uvedena v tabulce připojené k zmíněné části pro typického poživitele dávek, je zaručena alespoň každé chráněné osobě, která dovršila podle stanovených předpisů buď deset let příspěvkových nebo zaměstnání anebo pět let pobytu.

4. Poměrné krácení procentní sazby, uvedené v tabulce připojené k části XI, může být provedeno, jestliže čekací doba pro dávku odpovídající krácené procentní sazbě činí více než deset, avšak méně než 30 let příspěvkových nebo zaměstnání; převyšuje-li uvedená čekací doba 15 let, poskytne se krácená dávka podle odstavce 2 tohoto článku.

5. Závisí-li poskytnutí dávky uvedené v odstavcích 1, 3 nebo 4 tohoto článku na splnění určité minimální doby příspěvkové nebo zaměstnání, je třeba za stanovených podmínek zajistit krácenou dávku chráněné osobě, která nemohla splnit podmínky stanovené podle odstavce 2 tohoto článku, jen pro svůj pokročilý věk, který již dovršila, když se stala účinnými ustanovení připouštějící použití tohoto odstavce úmluvy, ledaže je takové osobě poskytována dávka podle odstavce 1, 3 nebo 4 tohoto článku ve věku vyšším než normálním.

Článek 30

Dávky uvedené v článcích 28 a 29 musí být poskytovány po celou dobu sociální události.

ČÁST VI.

DÁVKY PŘI PRACOVNÍCH ÚRAZECH A NEMOCECH Z POVOLÁNÍ

Článek 31

Každý členský stát, který je vázán touto částí úmluvy, zajistí chráněným osobám poskytování dávek při pracovních úrazech a nemocech z povolání podle dalších článků této části.

Článek 32

Kryté sociální události zahrnují následující případy, pokud jsou způsobeny pracovním úrazem nebo stanovenými nemocemi z povolání:

- (a) onemocnění,
- (b) pracovní neschopnost způsobenou onemocněním, jež má za následek zastavení výdělku, jak je vymezena vnitrostátními právními předpisy,
- (c) úplnou ztrátu výdělečné schopnosti nebo částečnou ztrátu výdělečné schopnosti přesahující určitý stupeň, je-li pravděpodobné, že tato úplná nebo částečná ztráta bude trvalá, nebo odpovídající snížení tělesné způsobilosti,
- (d) ztrátu existenčních prostředků u vdovy nebo dětí způsobenou smrtí živitele rodiny; u vdovy může být nárok na dávku podmíněn tím, že se podle vnitrostátních právních předpisů považuje za neschopnu postarat se sama o své živobytí

Článek 33

Okruh chráněných osob zahrnuje

- (a) buď stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců a, pokud jde o dávky, na něž vzniká nárok úmrtím živitele rodiny, též manželky a děti zaměstnanců těchto skupin, nebo
- (b) bylo-li učiněno prohlášení podle článku 3, stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců v průmyslových podnicích, jež zaměstnávají nejméně 20 osob,

a pokud jde o dávky, na které vzniká nárok úmrtím živitele rodiny, též manželky a děti zaměstnanců těchto skupin.

Článek 34

1. Jde-li o onemocnění, musí dávky zahrnovat léčebnou péči uvedenou v odstavci 2 a 3 tohoto článku.

2. Léčebná péče musí zahrnovat

- (a) ústavní nebo ambulantní péči poskytovanou praktickými nebo odbornými lékaři, včetně návštěv v bytě,
- (b) péči o chrup,
- (c) péči poskytovanou ošetrovatelskými pracovníky doma, v nemocnicích nebo v jiném léčebném zařízení,
- (d) pobyt v nemocnici, ozdravovně, sanatoriu nebo jiném léčebném zařízení,
- (e) poskytování léčiv a zubních a jiných léčebných nebo chirurgických pomůcek, včetně protéz a jejich údržby, jakož i poskytování brýlí,
- (f) péči poskytovanou příslušníky jiných povolání, která zákon uznává za příbuzná povolání lékařskému, pod dohledem lékaře nebo zubního lékaře.

3. Bylo-li učiněno prohlášení podle článku 3, má léčebná péče zahrnovat alespoň tyto dávky

- (a) péči poskytovanou praktickými lékaři, včetně návštěv v bytě,
- (b) péči poskytovanou odbornými lékaři v nemocnicích osobám tam umístěným nebo docházejícím a péči odborných lékařů, kterou je možno poskytovat mimo nemocnice,
- (c) poskytování základních farmaceutických prostředků na předpis lékaře nebo jiného kvalifikovaného zdravotnického pracovníka,
- (d) umístění v nemocnici, je-li ho třeba.

4. Léčebná péče poskytovaná podle předchozích odstavců musí být zaměřena na zachování, znovunabytí nebo zlepšení zdraví chráněné osoby, její pracovní schopnosti a způsobilosti postarat se o své osobní potřeby.

Článek 35

1. Správní orgány nebo ústavy pověřené správou léčebné péče mají, je-li to vhodné, spolupracovat s obecnými službami pro pracovní rehabilitaci, aby osoby se změněnou pracovní schopností nabyly způsobilosti pro vhodné práce.

2. Uvedené orgány nebo ústavy mohou být vnitrostátními právními předpisy zmocněny činit opatření pro pracovní rehabilitaci osob se změněnou pracovní schopností.

Článek 36

1. Při pracovní neschopnosti, při úplné ztrátě výdělečné schopnosti, která pravděpodobně bude trvalé-

ho rázu, při odpovídajícím snížení tělesné způsobilosti nebo v případě úmrtí živitele rodiny, dávkou bude pravidelně se opakující platba vypočítaná podle ustanovení článků 65 nebo 66.

2. Při částečné ztrátě výdělečné způsobilosti, která pravděpodobně bude trvalého rázu, nebo při odpovídajícím snížení tělesné způsobilosti dávkou, pokud má být poskytována, bude pravidelně se opakující platba, stanovená v přiměřeném poměru k dávce stanovené při úplné ztrátě výdělečné způsobilosti nebo při odpovídajícím snížení tělesné způsobilosti.

3. Pravidelně se opakující platby mohou být přeměněny v jednorázové odbytné

- (a) při nepatrném snížení výdělečné schopnosti, nebo
- (b) je-li dána příslušným orgánům záruka, že ho bude účelně užito.

Článek 37

Nastane-li krytá sociální událost, musí být dávky uvedené v článcích 34 a 36 zajištěny alespoň oněm chráněným osobám, které v době, kdy došlo k úrazu anebo onemocněly, byly zaměstnány na území členského státu a, jde-li o pravidelně se opakující platby, na které vzniká nárok úmrtím živitele rodiny, jeho vdově a dětem.

Článek 38

Dávky uvedené v článcích 34 a 36 musí být poskytovány po celou dobu sociální události; při pracovní neschopnosti však dávka nemusí být vyplácena po prvé tři dny po každém zastavení výdělku.

ČÁST VII. RODINNÉ DÁVKY

Článek 39

Každý členský stát, který je vázán touto částí úmluvy, zajistí chráněným osobám poskytování rodinných dávek podle dalších článků této části.

Článek 40

Krytou sociální událostí je zajištění péče o děti tak, jak je stanoveno.

Článek 41

Okruh chráněných osob zahrnuje

- (a) buď stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců, nebo
- (b) stanovené skupiny ekonomicky činného obyvatelstva, které tvoří úhrnem nejméně 20 % všech obyvatel, nebo
- (c) všechny obyvatele, jejichž prostředky během sociální události nepřesahují stanovenou mez, nebo
- (d) bylo-li učiněno prohlášení podle článku 3, stano-

vené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců v průmyslových podnicích, jež zaměstnávají nejméně 20 osob.

Článek 42

Dávky zahrnují

- (a) buď pravidelně se opakující dávku poskytovanou každé chráněné osobě, která splnila stanovenou čekací dobu, nebo
- (b) poskytování stravy, ošacení, ubytování, prázdninových pobytů nebo pomoci v domácnosti dětem nebo na děti, nebo
- (c) kombinaci dávek uvedených pod (a) a (b):

Článek 43

Dávky zmíněné v článku 42 musí být zajištěny alespoň chráněné osobě, která ve stanoveném období splnila čekací dobu, jež může činit buď tři měsíce příspěvkové nebo zaměstnání nebo jeden rok bydliště, podle toho, co je stanoveno.

Článek 44

Celková hodnota dávek poskytovaných podle článku 42 chráněným osobám má činit

- (a) buď 3% mzdy dospělého nekvalifikovaného dělníka, stanoveného podle pravidel uvedených v článku 66, násobená celkovým počtem dětí všech chráněných osob, nebo
- (b) 1,5 % této mzdy, násobeného celkovým počtem dětí všech obyvatel.

Článek 45

Jestliže se dávka skládá z pravidelně se opakujících plateb, musí být poskytována po celou dobu sociální události.

ČÁST VIII.

DÁVKY V MATEŘSTVÍ

Článek 46

Každý členský stát, který je vázán touto částí úmluvy, zajistí chráněným osobám poskytování dávek v mateřství podle dalších článků této části.

Článek 47

Kryté sociální události zahrnují těhotenství, slehnutí a jejich následky, a z toho vyplývající zastavení výdělku podle ustanovení vnitrostátních právních předpisů.

Článek 48

Okruh chráněných osob zahrnuje

- (a) buď všechny ženy náležící ke stanoveným skupinám zaměstnanců, které tvoří nejméně 50 % všech zaměstnanců, a pokud jde o léčebnou péči v mateřství, též manželky mužů, náležících k těmto skupinám, nebo

(b) všechny ženy náležící ke stanoveným skupinám hospodářsky činného obyvatelstva, které tvoří nejméně 20 % všech obyvatel a pokud jde o léčebnou péči v mateřství, též manželky mužů, náležících k těmto skupinám, nebo

(c) bylo-li učiněno prohlášení podle článku 3, všechny ženy náležící ke stanoveným skupinám zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců v průmyslových podnicích, jež zaměstnávají nejméně 20 osob, a pokud jde o léčebnou péči v mateřství, též manželky mužů náležících k těmto skupinám.

Článek 49

1. Pokud jde o těhotenství, slehnutí a jejich následky, léčebná péče v mateřství má zahrnovat léčebnou péči uvedenou v odstavci 2 a 3 tohoto článku.

2. Léčebná péče musí zahrnovat alespoň

- (a) péči před porodem, při slehnutí a po porodu, poskytnutou lékařem nebo diplomovanou porodní asistentkou, a
- (b) nemocniční ošetřování, je-li ho třeba.

3. Léčebná péče uvedená v odstavci 2 tohoto článku má být zaměřena na zachování, znovunabytí nebo na zlepšení zdraví chráněné ženy, její pracovní schopnosti a schopnosti postarat se o své osobní potřeby.

4. Správní orgány nebo zařízení, které poskytují léčebnou péči v mateřství, mají vést chráněné ženy všemi prostředky, jež se mohou zdát vhodnými, k tomu, aby využívaly všeobecné zdravotní služby, kterou jim veřejné orgány nebo jiné veřejnými orgány uznané organizace dávají k použití.

Článek 50

S ohledem na zastavení výdělku v důsledku těhotenství, slehnutí a jejich následků, dávkou je pravidelně se opakující platba, vypočítaná podle článků 65 nebo 66. Výše pravidelně se opakujících plateb nemusí být během celé sociální události stejná, pokud jejich průměrná výše odpovídá výše uvedeným ustanovením.

Článek 51

Nastane-li krytá sociální událost, musí být dávky uvedené v článcích 49 a 50 zajištěny alespoň ženě náležící k chráněným skupinám, jež splnila čekací dobu, kterou lze uznat za nezbytnou, aby se zabránilo zneužití; dávky uvedené v článku 49 nutno poskytovat též manželkám mužů náležících k chráněným skupinám, splnili-li tito předpokládanou čekací dobu.

Článek 52

Dávky uvedené v článcích 49 a 50 musí být poskytovány po celou dobu sociální události; pravidelně se opakující platby mohou však být omezeny na 12 týdnů, pokud vnitrostátním zákonodárstvím ne-

ní uložena nebo povolena delší doba nepřítomnosti v práci; v takovém případě platby nemohou být omezeny na kratší dobu.

ČÁST IX. INVALIDNÍ DŮCHOD

Článek 53

Každý členský stát, který je vázán touto částí úmluvy, zaručí chráněným osobám poskytování dávek při invaliditě podle dalších článků této části.

Článek 54

Krytá sociální událost zahrnuje neschopnost k výkonu výdělečné činnosti ve stanoveném rozsahu, jestliže tato neschopnost bude pravděpodobně trvalého rázu nebo trvat po vyčerpání nemocenského.

Článek 55

Okruh chráněných osob zahrnuje

- (a) buď stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců, nebo
- (b) stanovené skupiny ekonomicky činného obyvatelstva, které tvoří úhrnem nejméně 20 % všech obyvatel, nebo
- (c) všechny obyvatele, jejichž prostředky během sociální události nepřesahují mez stanovenou podle ustanovení článku 67, nebo
- (d) bylo-li učiněno prohlášení podle článku 3, stanovené skupiny zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců v průmyslových podnicích, jež zaměstnávají nejméně 20 osob.

Článek 56

Dávkou je pravidelně se opakující platba vypočítaná takto:

- (a) podle ustanovení článku 65 nebo 66, jsou-li chráněny skupiny zaměstnanců nebo skupiny ekonomicky činného obyvatelstva,
- (b) podle ustanovení článku 67, jsou-li chráněni všichni obyvatelé, jejichž prostředky po dobu sociální události nepřesahují stanovenou mez.

Článek 57

1. Nastane-li krytá sociální událost, má být dávka uvedená v článku 56 zajištěna alespoň

- (a) chráněné osobě, která předtím, než nastala sociální událost, splnila podle stanovených pravidel čekací dobu, která může činit buď 15 let příspěvkových nebo zaměstnání anebo 10 let pobytu, nebo
- (b) jsou-li zásadně chráněny všechny ekonomicky činné osoby, chráněné osobě, která splnila čekací dobu tří příspěvkových let a jejímž jménem byl

za dobu, po kterou pracovala, zaplacen stanovený průměrný roční počet příspěvků.

2. Zavisí-li poskytnutí dávky uvedené v odstavci 1 na splnění určité minimální příspěvkové doby nebo doby zaměstnání, krácená dávka musí být zajištěna alespoň

- (a) chráněné osobě, která, dříve než nastala sociální událost, splnila podle stanovených pravidel čekací dobu pěti let příspěvkových nebo zaměstnání, nebo
- (b) jsou-li zásadně chráněny všechny ekonomicky činné osoby, chráněné osobě, která splnila čekací dobu tří příspěvkových let a jejímž jménem byla za dobu, po kterou pracovala, zaplacená polovina stanoveného průměrného ročního počtu příspěvků podle bodu (b) odstavce 1 tohoto článku.

3. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku se považují za splněna, jestliže dávka vypočtená podle části XI, avšak procentní sazbou nižší o deset jednotek, než je uvedena v tabulce připojené ke zmíněné části pro typického poživitele dávek, je zaručena alespoň každé chráněné osobě, která dovršila podle stanovených pravidel pět let příspěvkových nebo zaměstnání nebo pět let pobytu.

4. Poměrné krácení procentní sazby uvedené v tabulce připojené k části XI, může být provedeno, jestliže čekací doba pro dávku odpovídající krácené procentní sazbě činí více než pět ale méně než 15 let příspěvkových nebo zaměstnání. Krácená dávka se poskytuje podle odstavce 2 tohoto článku.

Článek 58

Dávky uvedené v článcích 56 a 57 musí být poskytovány po celou dobu sociální události nebo až do doby, kdy budou nahrazeny starobním důchodem.

ČÁST X.

DÁVKY POZŮSTALÝCH

Článek 59

Každý členský stát, který je vázán touto částí úmluvy, zajistí chráněným osobám poskytování dávek pozůstalých podle dalších článků této části.

Článek 60

1. Krytá sociální událost zahrnuje ztrátu prostředků k živobytí, kterou vdova nebo dítě utrpěly následkem úmrtí živitele rodiny; nárok vdovy na dávku může být učiněn závislým na tom, že se podle vnitrostátních právních předpisů považuje za neschopnu postarat se o své živobytí.

2. Vnitrostátní právní předpisy mohou stanovit, že výplata dávky se zastavuje, jestliže oprávněná osoba vykonává stanovenou výdělečnou činnost, nebo

že se krátí dávka podmíněná placením příspěvků, jestliže výdělek poživatele dávky přesahuje stanovenou částku, a dávka nepodmíněná placením příspěvků tehdy, jestliže výdělek nebo jiné prostředky poživatele dávky nebo obojí dohromady převyšují stanovenou částku.

Článek 61

Okruh chráněných osob zahrnuje

- (a) buď manželky a děti žitelů rodiny příslušících ke stanoveným skupinám zaměstnanců, které tvoří úhrnem neméně 50 % všech zaměstnanců, nebo
- (b) manželky a děti žitelů rodiny příslušících ke stanoveným skupinám ekonomicky činného obyvatelstva, které tvoří úhrnem nejméně 20 % všeho obyvatelstva, nebo
- (c) mají-li své bydliště na území státu, všechny vdovy a děti, které ztratily žitele rodiny, jejichž prostředky po dobu sociální události nepřesahují mez stanovenou podle článku 67, nebo
- (d) bylo-li učiněno prohlášení podle článku 3, manželku a děti žitelů rodiny, příslušících ke stanoveným skupinám zaměstnanců, které tvoří úhrnem nejméně 50 % všech zaměstnanců v průmyslových závodech, jež zaměstnávají nejméně 20 osob.

Článek 62

Dávkou je pravidelně se opakující platba vypočítaná takto:

- (a) podle ustanovení článku 65 nebo článku 66, jsou-li chráněny skupiny zaměstnanců nebo skupiny ekonomicky činného obyvatelstva,
- (b) podle ustanovení článku 67, jsou-li chráněni všichni obyvatelé, jejichž prostředky po dobu sociální události nepřesahují stanovenou mez.

Článek 63

1. Nastane-li krytá sociální událost, bude dávka uvedená v článku 62 zajištěna alespoň

- (a) chráněné osobě, jejíž žitel rodiny splnil podle stanovených pravidel čekací dobu, která může činit buď 15 let příspěvkových nebo zaměstnání anebo deset let pobytu; nebo
- (b) jsou-li zásadně chráněny ženy a děti všech ekonomicky činných osob, chráněné osobě, jejíž žitel rodiny splnil čekací dobu tří příspěvkových let za předpokladu, že jménem tohoto žitele rodiny byl po dobu, po kterou pracoval, zaplacen stanovený průměrný roční počet příspěvků.

2. Závisí-li poskytnutí dávky uvedené v odstavci 1 na splnění určité minimální příspěvkové doby nebo doby zaměstnání, krácená dávka má být zajištěna alespoň

- (a) chráněné osobě, jejíž žitel rodiny splnil podle

stanovených pravidel čekací dobu pěti let příspěvkových nebo zaměstnání; nebo

- (b) jsou-li zásadně chráněny ženy a děti všech ekonomicky činných osob, chráněné osobě, jejíž žitel rodiny splnil čekací dobu tří příspěvkových let, za předpokladu, že jménem tohoto žitele rodiny byla za dobu, po kterou pracoval, zaplacená polovina stanoveného průměrného ročního počtu příspěvků podle písmene (b) odstavce 1 tohoto článku.

3. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku se považují za splněna, jestliže dávka vypočtená podle části XI, avšak procentní sazbou nižší o deset jednotek, než je uvedena v tabulce připojené k zmíněné části pro typického poživatele dávek, je zaručena alespoň každé chráněné osobě, jejíž žitel rodiny dovršil podle stanovených pravidel pět let příspěvkových nebo zaměstnání anebo pět let pobytu.

4. Poměrné krácení procentní sazby uvedené v tabulce, připojené k části XI, může být provedeno, jestliže čekací doba pro dávku, odpovídající krácené procentní sazbě, činí více než pět let příspěvkových nebo zaměstnání, avšak méně než patnáct let příspěvkových nebo zaměstnání. Krácená dávka se poskytuje podle odstavce 2 tohoto článku.

5. Nárok na důchod pozůstalých bezdětné vdovy, o níž se má za to, že sama není s to postarat se o své živobytí, může být učiněn závislým na minimální době trvání manželství.

Článek 64

Dávky uvedené v článcích 62 až 63 musí být poskytovány po celou dobu sociální události.

ČÁST XI.

VÝPOČET PRAVIDELNĚ SE OPAKUJÍCÍCH PLATEB

Článek 65

1. U pravidelně se opakujících plateb, na něž se vztahuje tento článek, dávka, zvýšená o rodinné přídatky, které se vyplácejí během sociální události, musí při dané sociální události u typického poživatele dávek, uvedeného v tabulce připojené k této části, dosahovat nejméně procenta v ní uvedeného z úhrnu předchozího výdělku poživatele dávky nebo jeho žitele a částky rodinných přídatků vyplácených chráněné osobě se stejnými povinnostmi k rodině jako typický poživatel dávek.

2. Dřívější výdělek poživatele dávky nebo jeho žitele rodiny vypočítá se podle stanovených pravidel; jsou-li chráněné osoby nebo jejich žitelé rodiny zařazeni do mzdových tříd, může být jejich dřívější výdělek vypočítán podle základních mezd tříd, do nichž byli zařazeni.

3. Je-li dřívější výdělek poživatele dávky nebo je-

ho živitele rodiny nižší nebo stejný jako mzda kvalifikovaného dělníka muže, může být pro výši dávky nebo pro výdělek, který slouží za základ výpočtu dávky, stanovena horní mez, za předpokladu, že bude v souladu s ustanoveními odstavce 1 tohoto článku.

4. Dřívější výdělek poživitele dávky nebo jeho živitele rodiny, mzda kvalifikovaného dělníka muže, dávka a rodinné přídavky se vypočítávají za stejnou základní dobu.

5. Pro ostatní poživitele dávky se dávka stanoví tak, aby byla v přiměřeném poměru k dávce typického poživitele.

6. Pro účely tohoto článku se považuje za kvalifikovaného dělníka muže

- (a) buď seřizovač nebo soustružník ve strojírenském průmyslu s výjimkou výroby elektrických strojů; nebo
- (b) typický kvalifikovaný dělník určený ve smyslu ustanovení následujícího odstavce; nebo
- (c) osoba, jejíž výdělek je stejný nebo přesahuje výdělky 75 % všech chráněných osob; tyto výdělky je třeba podle toho, co je stanoveno, zjišťovat za roční nebo kratší období; nebo
- (d) osoba, jejíž výdělek se rovná 125 % průměrného výdělku všech chráněných osob.

7. Typickým kvalifikovaným dělníkem pro účely písm. (b) předchozího odstavce je osoba zaměstnaná v největší skupině hospodářské činnosti s nejvyšším počtem hospodářsky činných osob mužského pohlaví, které jsou chráněny při sociální události přicházející v úvahu, nebo, podle případu, z živelů rodin chráněných osob v odvětví, které zahrnuje největší počet takových chráněných osob nebo živelů rodin; k tomu účelu se užije mezinárodní typové odvětvové klasifikace všech ekonomických činností přijaté Hospodářskou a sociální radou Organizace spojených národů na jejím sedmém zasedání dne 27. srpna 1948; která je uvedena v příloze této úmluvy, s přihlédnutím ke všem případným pozdějším změnám.

8. Je-li výše dávek různá podle oblastí, může být pro každou oblast vybrán kvalifikovaný dělník muž podle ustanovení odstavců 6 a 7 tohoto článku.

9. Mzda kvalifikovaného dělníka muže bude stanovena na základě mzdy za normální pracovní dobu, určené buď kolektivními smlouvami, popřípadě vnitrostátním zákonodárstvím nebo na jeho základě, anebo obyčejem, včetně případných drahotných přídavek; liší-li se takto zjištěné mzdy podle jednotlivých oblastí a nepoužije-li se odstavce 8 tohoto článku, použije se průměrné mzdy.

10. Výše pravidelně se opakujících plateb ve stáří, při pracovních úrazech a nemocech z povolání (s výjimkou dávek vyplácených při pracovní neschopnosti), při invaliditě a v případě smrti živitele rodiny se přezkoumá, nastanou-li podstatné změny v obecné úrovni výdělků, které vyplývají z podstatných změn životních nákladů.

Článek 66

1. U pravidelně se opakujících plateb, na něž se vztahuje tento článek, dávka zvýšená o rodinné příspěvky, které se vyplácejí během sociální události, musí při dané sociální události u typického poživitele dávky, uvedeného v tabulce připojené k této části, dosahovat nejméně procenta v ní uvedeného z úhrnu mzdy dospělého nekvalifikovaného dělníka muže a částky rodinných přídavek vyplácených chráněné osobě se stejnými povinnostmi k rodině jako typický poživitel dávky.

2. Mzda dospělého nekvalifikovaného dělníka muže, dávka a rodinné přídavky se vypočítávají za stejnou základní dobu.

3. Pro ostatní poživitele dávky se dávka stanoví tak, aby byla v přiměřeném poměru k dávce typického poživitele.

4. Pro účely tohoto článku se považuje za dospělého nekvalifikovaného dělníka muže

- (a) typický nekvalifikovaný dělník ve strojírenském průmyslu s výjimkou výroby elektrických strojů,
- (b) typický nekvalifikovaný dělník, vybraný v souladu s ustanovením následujícího odstavce.

5. Typickým nekvalifikovaným dělníkem pro účely bodu (b) předchozího odstavce je osoba zaměstnaná v největší skupině hospodářské činnosti s nejvyšším počtem hospodářsky činných osob mužského pohlaví, které jsou chráněny při sociální události, přicházející v úvahu, nebo, podle případu, z živelů rodin chráněných osob v odvětví, které zahrnuje největší počet takových chráněných osob nebo živelů rodin; k tomu účelu se užije mezinárodní typové odvětvové klasifikace všech ekonomických činností přijaté Hospodářskou a sociální radou Organizace spojených národů na jejím sedmém zasedání dne 27. srpna 1948, která je uvedena v příloze této úmluvy, s přihlédnutím ke všem případným pozdějším změnám.

6. Je-li výše dávek různá podle oblastí, může být pro každou oblast vybrán dospělý nekvalifikovaný dělník muž podle ustanovení odstavců 4 a 5 tohoto článku.

7. Mzda dospělého nekvalifikovaného dělníka muže bude stanovena na základě mzdy za normální pracovní dobu, určené buď kolektivními smlouvami, popřípadě vnitrostátním zákonodárstvím nebo na jeho základě, anebo obyčejem, včetně případných drahotných přídavek; liší-li se takto zjištěné mzdy podle jednotlivých oblastí a nepoužije-li se odstavce 6 tohoto článku, použije se průměrné mzdy.

8. Výše pravidelně se opakujících plateb ve stáří, při pracovních úrazech a nemocech z povolání (s výjimkou dávek vyplácených při pracovní neschopnosti), při invaliditě a v případě úmrtí živitele rodiny se přezkoumá, nastanou-li podstatné změny v obecné úrovni výdělků, které vyplývají z podstatných změn životních nákladů.

Článek 67

U pravidelně se opakujících plateb, na něž se vztahuje tento článek

- (a) výše dávky se určí podle stanovené stupnice anebo podle stupnice určené příslušným veřejným orgánem podle stanovených pravidel,
- (b) výše dávky smí být snížena jen tehdy, když ostatní prostředky rodiny poživatele dávky přesahují stanovenou podstatnou částku anebo podstatnou částku určenou příslušným veřejným orgánem podle stanovených pravidel,
- (c) úhrn dávky a jiných prostředků musí po odečtení podstatné částky, uvedené v bodě (b), dostačovat k zajištění zdravých a slušných životních podmínek pro rodinu poživatele dávky; nesmí být nižší než dávka vypočítaná podle ustanovení článku 66,
- (d) ustanovení písmena (c) se považuje za splněno, jestliže úhrn dávek vyplácených podle příslušné části, převyšuje alespoň o 30 % úhrn dávek, jehož by bylo dosaženo při použití ustanovení článku 66 a ustanovení
 - (i) článku 15, písm. (b) pro část III,
 - (ii) článku 27, písm. (b) pro část V,
 - (iii) článku 55, písm. (b) pro část IX,
 - (iv) článku 61, písm. (b) pro část X.

Tabulka

(Příloha k části XI)

Pravidelně se opakující platby
typickým poživatelům dávek

Část	Sociální událost	Typický poživatel dávek	%
III.	Nemoc	Muž s manželkou a 2 dětmi	45
IV.	Nezaměstnanost	Muž s manželkou a 2 dětmi	45
V.	Stáří	Muž s manželkou v důchodovém věku	40
VI.	Pracovní úrazy a nemoci z povolání: Pracovní neschopnost	Muž s manželkou a 2 dětmi	50
	Invalidita	Muž s manželkou a 2 dětmi	50
	Pozůstalí	Vdova s 2 dětmi	40
VIII.	Mateřství	Žena	45
IX.	Invalidita	Muž s ženou a 2 dětmi	40
X.	Pozůstalí	Vdova s 2 dětmi	40

ČÁST XII.

ROVNOST NAKLÁDÁNÍ S OBYVATELI,
KTERÍ NEJSOU STÁTNÍMI PŘÍSLUŠNÍKY
ZEMĚ, KDE MAJÍ BYDLIŠTĚ

Článek 68

1. Obyvatelé, kteří nejsou státními příslušníky země, kde mají bydliště, mají mít stejná práva jako obyvatelé, kteří jsou státními příslušníky té země. Pokud však jde o dávky nebo částečné dávky, které jsou výhradně nebo převážně financovány z veřejných prostředků, jakož i pokud jde o přechodné úpravy, může být zvlášť ustanoveno ohledně osob, které nejsou státními příslušníky, a ohledně státních příslušníků narozených mimo území členského státu.

2. V soustavách sociálního zabezpečení, které se zakládají na příspěvkové povinnosti a poskytují ochranu zaměstnancům, musí chráněné osoby, které jsou státními příslušníky jiného členského státu, jenž převzal závazky vyplývající z části úmluvy, která přichází v úvahu, mít podle této části stejná práva jako státní občané dotyčného členského státu. Použití tohoto odstavce může však být učiněno závislým na existenci dvoustranné nebo vícestranné dohody o vzájemnosti.

ČÁST XIII.

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 69

Dávku, na niž by chráněná osoba měla nárok podle kterékoli z částí II až X této úmluvy, lze zastavit ve stanoveném rozsahu

- (a) po dobu, po kterou se zúčastněná osoba zdržuje mimo území členského státu,
- (b) po dobu, po kterou je zúčastněná osoba udržována z veřejných prostředků nebo na účet zařízení nebo služby sociálního zabezpečení; převyšuje-li však výše dávky náklady takového udržování, musí rozdíl být přiznán osobám, které příjemce dávky udržuje,
- (c) po dobu, po kterou zúčastněná osoba pobírá jinou peněžitou dávku sociálního zabezpečení s výjimkou rodinných přídatků, dále po celou dobu, po kterou je odškodňována za touž sociální událost třetí stranou; zastavená část dávky nesmí však převyšovat jinou dávku nebo odškodnění poskytnuté třetí stranou,
- (d) pokusila-li se zúčastněná osoba získat dávku podvodným způsobem,
- (e) byla-li sociální událost vyvolána trestným činem, kterého se dopustila zúčastněná osoba,
- (f) byla-li sociální událost úmyslně vyvolána zúčastněnou osobou,
- (g) opomene-li zúčastněná osoba v určitých přípa-

dech použít lékařských nebo rehabilitačních služeb, které jsou jí k dispozici, anebo nedbá-li pravidel stanovených pro ověření existence sociální události nebo upravujících chování příjemců dávek,

- (h) pokud jde o podporu v nezaměstnanosti, opomen-li zúčastněná osoba použít služeb zprostředkovatelny práce, která je jí k dispozici,
- (i) pokud jde o podporu v nezaměstnanosti, pozbyla-li zúčastněná osoba svého zaměstnání přímo v důsledku zastavení práce, k němuž došlo na základě pracovního sporu, nebo opustila-li své zaměstnání dobrovolně bez dostatečných důvodů,
- (j) pokud jde o důchod pozůstalých, po dobu, po kterou vdova žije s mužem jako družka.

Článek 70

1. Každý žadatel musí mít právo odvolat se při odepření dávky nebo ve sporu o druh anebo výši dávky.

2. Jestliže je při provádění této úmluvy správa léčebné péče svěřena státnímu orgánu, který odpovídá zákonodárnému sboru, může být právo odvolat se, stanovené v odstavci 1 tohoto článku, nahrazeno právem dát přezkoumat příslušným úřadem každou stížnost na odepření nebo na úroveň poskytnuté léčebné péče.

3. Jestliže se žádosti uplatňují u zvláštních soudů zřízených k projednávání otázek sociálního zabezpečení, před nimiž jsou zastoupeny chráněné osoby, není třeba poskytovat právo na odvolání.

Článek 71

1. Náklad na dávky poskytované podle této úmluvy a správní výlohy spojené s poskytováním takových dávek mají být hrazeny kolektivně z pojistných příspěvků nebo z daní anebo oběma těmito způsoby společně, a to tak, aby nemajetné osoby nebyly příliš zatíženy a aby se přihlíželo k hospodářským poměrům jak členského státu, tak skupin chráněných osob.

2. Úhrn pojistných příspěvků na vrub chráněných zaměstnanců nesmí převyšovat 50 % celkového nákladu určeného pro ochranu zaměstnanců, jejich manželů a dětí. Má-li se zjistit, zda tato podmínka je splněna, lze přihlížet k veškerým dávkám, které členský stát poskytuje podle této úmluvy, s výjimkou rodinných přídatků a dávek poskytovaných při pracovních úrazech a při nemocech z povolání, pokud tyto posléze jmenované dávky tvoří zvláštní odvětví.

3. Členský stát přejímá všeobecnou zodpovědnost za náležité zajištění dávek podle této úmluvy a učiní všechna potřebná opatření k dosažení tohoto cíle; musí se, je-li toho třeba, přesvědčovat o tom, že se potřebná šetření a výpočty z oboru pojistné matematiky týkající se finanční rovnováhy provádějí pravidelně a vždy před každou změnou dávek, pojišťovacích příspěvků nebo daní, jež mají sloužit ke krytí sociálních událostí, které přicházejí v úvahu.

Článek 72

1. Není-li správa svěřena instituci, která je pod dozorem veřejných orgánů, nebo státnímu úřadu, který odpovídá zákonodárnému sboru, musí se zúčastnit správy zástupci chráněných osob nebo mít za stanovených podmínek účast na správě ve funkci poradní; vnitrostátní právní předpisy mohou též stanovit účast zástupců zaměstnavatelů a veřejných orgánů.

2. Členský stát přejímá všeobecnou odpovědnost za dobrou správu zařízení a služeb, které spolupůsobí při provádění této úmluvy.

ČÁST XIV.

RŮZNÁ USTANOVENÍ

Článek 73

Tato úmluva se nevztahuje na

- (a) sociální události, které nastaly dříve, než nabyla účinnosti příslušná část úmluvy pro zúčastněný členský stát,
- (b) dávky poskytované v důsledku sociálních událostí, které nastaly, když již příslušná část úmluvy nabyla účinnosti pro zúčastněný členský stát, pokud nároky na tyto dávky pocházejí z doby před zmíněným dnem počátku účinnosti.

Článek 74

Tuto úmluvu nelze považovat za změnu kterékoli existující úmluvy.

Článek 75

Pokud Konference později přijme úmluvu, týkající se jednoho nebo více předmětů upravených touto úmluvou, ustanovení této úmluvy, jež budou uvedena v nové úmluvě, přestanou se vztahovat na každý členský stát, který ratifikoval novou úmluvu, a to dnem, kdy zmíněná úmluva nabude pro tento členský stát účinnosti.

Článek 76

Každý členský stát, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje uvést ve výroční zprávě o provádění úmluvy podávané podle článku 22 ústavy Mezinárodní organizace práce

- (a) úplné informace o právních předpisech provádějících ustanovení úmluvy,
- (b) důkazy o tom, že vyhověl statistickým požadavkům uvedeným
 - (i) v člancích 9 (a), (b), (c) nebo (d); 15 (a), (b) nebo (d); 21 (a) nebo (c); 27 (a), (b) nebo (d); 33 (a) nebo (b); 41 (a), (b) nebo (d); 48 (a), (b) nebo (c); 55 (a); (b) nebo (d); 61 (a), (b) nebo (d), pokud jde o počet chráněných osob,

- (ii) v člancích 44, 65, 66 nebo 67, pokud jde o výši dávek,
- (iii) v článku 18, odst. 2 písm. (a), pokud jde o dobu poskytování nemocenského,
- (iv) v článku 24, odst. 2 písm. (a), pokud jde, o dobu poskytování podpory v nezaměstnanosti,
- (v) v článku 71, odst. 2, pokud jde o podíl na finančních prostředcích, které pocházejí z pojistných příspěvků placených chráněnými zaměstnanci.

Tyto důkazy mají být po formální stránce co nejvíce přizpůsobeny pokynům vydaným správní radou Mezinárodního úřadu práce v zájmu větší jednotnosti.

2. Každý členský stát, který ratifikuje tuto úmluvu, bude podávat generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce v přiměřených obdobích, která budou stanovena správní radou, zprávy o stavu svého zákonodárství a praxe s ohledem na ustanovení částí II až X této úmluvy, pokud nebyly již uvedeny v jeho ratifikaci nebo ve sdělení učiněném později podle článku 4.

Článek 77

1. Tato úmluva se nevztahuje na námořníky ani na námořní rybáře; ustanovení na ochranu námořníků a námořních rybářů byla přijata Mezinárodní konference práce v úmluvě o sociálním zabezpečení námořníků, 1946, a v úmluvě o důchodech námořníků, 1946.

2. Členský stát může vyloučit námořníky a námořní rybáře z počtu zaměstnanců, ekonomicky činného obyvatelstva nebo obyvatel, k nimž se přihlíží při výpočtu procenta zaměstnanců nebo obyvatel, kteří jsou chráněni podle kterékoli z částí II až X obsažených v ratifikaci.

ČÁST XV.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 78

Formální ratifikace této úmluvy budou oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce a jím zapsány.

Článek 79

1. Tato úmluva zavazuje toliko členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zapsána generálním ředitelem.

2. Nabude účinnosti dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel zapíše ratifikace dvou členských států.

3. Pro každý členský stát tato úmluva nabude účinnosti dvanáct měsíců od data, kdy byla zapsána jeho ratifikace.

Článek 80

1. Prohlášení, která budou oznámena generálnímu

řediteli Mezinárodního úřadu práce podle článku 35 odst. 2 ústavy Mezinárodní organizace práce, musí obsahovat sdělení o územích,

- (a) ohledně nichž se zúčastněný členský stát zavazuje provádět beze změn ustanovení úmluvy nebo některých jejích částí,
- (b) ohledně nichž se zavazuje provádět ustanovení úmluvy nebo některých jejích částí se změnami a v čem tyto změny záleží,
- (c) ohledně nichž nelze úmluvu provádět, a v těchto případech důvody, pro které ji nelze provádět,
- (d) ohledně nichž si vyhrazuje rozhodnout až po důkladnějším přešetření situace v uvedených územích.

2. Závazky uvedené pod písm. (a) a (b) prvního odstavce tohoto článku se považují za nedílnou součást ratifikace a mají stejné účinky.

3. Každý členský stát se může novým prohlášením vzdát všech nebo části výhrad obsažených v jeho předchozím prohlášení na základě písm. (b), (c) a (d) prvního odstavce tohoto článku.

4. Každý členský stát může v obdobích, kdy lze tuto úmluvu vypovědět podle ustanovení článku 82, oznámit generálnímu řediteli nové prohlášení, jímž se mění v jakémkoli jiném směru obsah jeho předchozího prohlášení a informuje o situaci v určitých územích.

Článek 81

1. V prohlášeních oznámených generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce podle článku 35 odst. 4 a 5 ústavy Mezinárodní organizace práce bude uvedeno, zda ustanovení úmluvy nebo částí, na které se vztahují, budou na území prováděna s odchylkami nebo bez nich; jestliže se v prohlášení uvádí, že se ustanovení úmluvy nebo některých jejích částí provádějí s odchylkami, musí být uvedeno, v čem takové odchylky záleží.

2. Zúčastněný členský stát nebo zúčastněné členské státy nebo zúčastněný mezinárodní orgán se mohou pozdějším prohlášením zcela nebo částečně vzdát kterékoli odchylky uvedené v předchozím prohlášení.

3. Zúčastněný členský stát nebo zúčastněné členské státy nebo zúčastněný mezinárodní orgán mohou v obdobích, kdy lze tuto úmluvu vypovědět podle ustanovení článku 82, sdělit generálnímu řediteli nové prohlášení, jímž se mění v jakémkoli jiném směru obsah předchozího prohlášení a informuje o situaci při provádění této úmluvy.

Článek 82

1. Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může ji nebo některou z jejích částí II až X nebo několik z nich vypovědět po uplynutí deseti let ode dne, kdy tato úmluva poprvé nabyla účinnosti, písem-

ným sdělením generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který je zapíše. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zapsána.

2. Každý členský stát, jenž ratifikoval tuto úmluvu a který nepoužije práva ji vypovědět podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak uvedeno v předchozím odstavci, bude vázán úmluvou na další desetileté období a poté ji nebo některou z jejích částí II až X nebo několik z nich bude moci vypovědět vždy po uplynutí desetiletého období za podmíněk uvedených v tomto článku.

Článek 83

1. Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí všem členským státům Mezinárodní organizace práce zápis všech ratifikací, prohlášení a výpovědí, které mu členové organizace sdělí.

2. Když bude členským státům Organizace sdělovat zápis druhé ratifikace, jež mu byla oznámena, generální ředitel upozorní členské státy Organizace na datum, kdy tato úmluva nabude účinnosti.

Článek 84

Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí generálnímu tajemníkovi Spojených národů k zápisu podle článku 102 Charty Spojených národů úplné údaje o všech ratifikacích, prohlášeních a výpovědích, které zapsal podle ustanovení předchozích článků.

Článek 85

Správní rada Mezinárodního úřadu práce, kdykoli to bude považovat za potřebné, předloží generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a přezkoumá, zda je záhodno dát na pořad jednání generální konference otázku její úplné nebo částečné revise.

Článek 86

1. Přijme-li generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto úmluvu a neustanoví-li nová úmluva jinak

- (a) ratifikace nové revidující úmluvy členským státem způsobí ipso iure okamžitou výpověď této úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 82, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti,
- (b) od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státům otevřena k ratifikaci.

2. Tato úmluva však zůstane v platnosti ve své formě a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly a které neratifikovaly revidující úmluvu.

Článek 87

Anglické a francouzské znění této úmluvy mají stejnou platnost.

Příloha

Mezinárodní typová odvětvová klasifikace všech ekonomických činností (revidované znění z r. 1968)

PŘEHLED ÚSEKŮ, ODDÍLŮ A TŘÍD

Oddíl	Třída	Oddíl	Třída
Úsek 1: Zemědělství, myslivost, lesnictví a rybolov		23	230 Těžba kovových rud
11	Zemědělství a myslivost	29	290 Těžba a dobývání ostatních nerostů
	111 Rostlinná a živočišná výroba	Úsek 3: Zpracovatelský průmysl	
	112 Služby a práce pro zemědělství	31	Výroba potravin, nápojů a tabáku
	113 Lov, odchyt a pěstování zvěře		
12	Lesnictví a těžba dřeva	311-312	Výroba potravin
	121 Lesnictví (pěstování lesa)	313	Výroba nápojů
	122 Těžba dřeva	314	Tabáková výroba
13	130 Rybolov	32	Textilní, oděvní a kožedělný průmysl
		321	Textilní výroba
Úsek 2: Těžba a dobývání nerostů		322	Výroba oděvů kromě obuvi
21	210 Těžba uhlí	323	Výroba usní, kožených a kožešinových výrobků a výrobků z materiálů nahrazujících kůži a kožešiny, kromě obuvi, a oděvů
22	220 Těžba ropy a zemního plynu		

Oddíl	Třída	Oddíl	Třída
	324 Výroba obuvi kromě celopryžové vyráběné vulkanisací a tvářením a obuvi z plastických hmot		631 Restaurace, kavárny a ostatní závody pro stravování a občerstvení
33	Výrobky ze dřeva včetně nábytku		632 Hotely, noclehárny, tábory a jiná ubytovací zařízení
	331 Výrobky ze dřeva a z korku kromě nábytku	Úsek 7: Doprava, skladové hospodářství a spoje	
	332 Výroba nábytku a bytového vybavení kromě kovového	71	Doprava a skladovací služby
34	Výroba papíru a výrobků z papíru, polygrafie a nakladatelská činnost		711 Pozemní doprava
	341 Výroba papíru a výrobků z papíru		712 Vodní doprava
	342 Polygrafie, nakladatelská činnost a příbuzné činnosti		713 Letecká doprava
35	Výroba chemikálií a výrobků z ropy, z uhlí, z pryže a z plastických hmot	72	719 Přidružené dopravní služby
	351 Výroba průmyslových chemikálií		720 Spoje
	352 Výroba ostatních chemických výrobků	Úsek 8: Peněžnictví, pojišťovnictví, reality a obchodní služby	
	353 Rafinerie ropy	81	810 Finanční instituce
	354 Výroba různých výrobků z ropy a uhlí	82	820 Pojišťovnictví
	355 Výroba gumárenská	83	Reality a obchodní služby
	356 Výroba jinde nezařazených výrobků z plastických hmot		831 Reality
36	Zpracování nekovových nerostů kromě výrobků z ropy a z uhlí		832 Obchodní služby (služby pro podnikatelskou sféru), kromě pronájmu strojů a zařízení
	361 Výroba hrnčířská, výroba porcelánu a keramiky		833 Pronájem a půjčování strojů a zařízení
	362 Výroba skla a skleněných výrobků	Úsek 9: Veřejná správa, sociální a osobní služby	
37	369 Výroba z ostatních nekovových nerostů	91	910 Veřejná správa a obrana
	Hutnictví kovů	92	920 Služby sanitární povahy, ochrana prostředí apod.
	371 Hutnictví železa a oceli		Sociální a podobné služby pro společnost
	372 Hutnictví neželezných kovů	93	931 Školství a vzdělání
38	Výroba kovodělná a strojírenská		932 Výzkumné a vědecké ústavy
	381 Kovodělná výroba kromě výroby strojů a zařízení		933 Lékařské, zubolékařské a ostatní zdravotnické služby a veterinární služby
	382 Strojírenská výroba kromě elektrotechniky		934 Sociálně charitativní služby
	383 Výroba elektrických strojů, přístrojů a součástí		935 Podnikatelské, odborné, stavovské a odborové organizace
	384 Výroba dopravních prostředků	94	939 Ostatní sociální a veřejné služby
	385 Výroba odborného a vědeckého zařízení a přístrojů jinde nezařazených a fotografických a optických přístrojů		Služby pro rekreaci, odpočinek a kulturu
39	390 Ostatní zpracovatelský průmysl		941 Kinematografie a ostatní služby pro zábavu
Úsek 4: Výroba elektřiny, plynu a vody			942 Knihovny, musea, botanické a zoologické zahrady a jiné kulturní činnosti jinde nezařazené
41	410 Výroba elektřiny, plynu a páry		949 Zábavní a rekreační služby jinde nezařazené
42	420 Vodárny a zásobování vodou	95	Služby osobní a služby pro domácnost
Úsek 5: Stavebnictví			951 Opravárenské služby jinde nezařazené
50	500 Stavebnictví		952 Prádelny, čistírny a barvírny
Úsek 6: Velkoobchod, maloobchod, restaurace a hotely			953 Služby pro domácnost
61	610 Velkoobchod		959 Různé osobní služby
62	620 Maloobchod	96	960 Mezinárodní organizace a jiné exteritoriální instituce
63	Restaurace a hotely	Úsek 0: Činnosti nedostatečně definované (jinde nezařazené)	
		00	000 Činnosti nedostatečně definované (jinde nezařazené)

462

SDĚLENÍ

federálního ministerstva zahraničních věcí

Federální ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 20. prosince 1988 byla ve Vídni sjednána Úmluva Organizace spojených národů proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami. Jménem Československé socialistické republiky byla Úmluva podepsána v New Yorku dne 7. prosince 1989.

S Úmluvou vyslovalo souhlas Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky a prezident České a Slovenské Federativní Republiky ji ratifikoval. Ratifikační listina byla uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů, depozitáře Úmluvy, dne 4. června 1991.

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 29 odst. 1 dnem 11. listopadu 1990. Pro Českou a Slovenskou Federativní Republiku vstoupila v platnost v souladu se svým článkem 29 odst. 2 dnem 2. září 1991.

Český překlad Úmluvy se vyhláší současně.

ÚMLUVA

Organizace spojených národů proti nedovolenému obchodu
s omamnými a psychotropními látkami

Smluvní strany této Úmluvy,

hluboce znepokojeny rozsahem a stoupajícím trendem nezákonné výroby, poptávky a obchodu s omamnými a psychotropními látkami, které představují vážné ohrožení zdraví a blaha lidí a nepříznivě ovlivňují ekonomické, kulturní a politické základy společnosti,

rovněž hluboce znepokojeny stále vzrůstajícím šířením nedovoleného obchodu s omamnými a psychotropními látkami mezi různými sociálními skupinami a zejména tím, že v mnohých oblastech světa jsou zneužívány děti jako konzumenti nedovolených omamných a psychotropních látek a jsou rovněž zneužívány při jejich nedovolené výrobě a obchodování, což představuje velké nebezpečí,

uznávající propojení mezi nedovoleným obchodem a dalšími formami organizované trestné činnosti s ním spojené, což podkopává zákonné hospodářství a ohrožuje stabilitu, bezpečnost a suverenitu států,

uznávající rovněž, že nedovolený obchod představuje mezinárodní trestnou činnost, jejíž potlačení vyžaduje naléhavou a prvořadou pozornost,

uvědomující si, že nedovolený obchod zajišťuje velké příjmy a je zdrojem značného majetku, což umožňuje mezinárodním zločineckým organizacím pronikat do vládních struktur, tyto rozkládat a podkopávat, do zákonné obchodní a finanční činnosti a do společnosti na všech jejích úrovních,

jsouce pevně rozhodnuty připravit osoby zabývající se nedovoleným obchodem o jejich zisky a tím zlikvidovat jejich hlavní hnací motiv,

usilující odstranit základní příčiny zneužívání omamných a psychotropních látek, včetně nedovolené poptávky po těchto látkách, jakož i ohromné zisky plynoucí z tohoto nedovoleného obchodu,

berouce v úvahu, že kontrolní opatření jsou nezbytná u některých látek, včetně těch, které obsahují prekurzory, chemikálie a rozpouštědla, používaná při nezákonné výrobě omamných a psychotropních látek, jejichž snadná dostupnost vedla ke zvýšení pokoutní výroby omamných a psychotropních látek,

usilující o zlepšení mezinárodní spolupráce při potlačování nedovoleného obchodu na moři,

uznávající, že likvidace nedovoleného obchodu s narkotiky je kolektivní povinností všech států a za tímto účelem je potřebná koordinace úsilí v rámci mezinárodní spolupráce,

uznávající příslušnost Organizace spojených národů v oblasti kontroly omamných a psychotropních látek a přejíce si, aby mezinárodní orgány činné v oblasti kontroly působily v rámci této organizace,

opětovně potvrzující hlavní zásady existujících smluv o kontrole omamných a psychotropních látek a systém kontroly, který tyto představují,

uznávající potřebu posílit a doplnit opatření upravená Jednotnou úmluvou o omamných látkách z roku 1961 ve znění Protokolu z roku 1972 doplňujícího Jednotnou úmluvu o omamných látkách a Úmluvou o psychotropních látkách z roku 1971 ve snaze čelit závažnosti, rozsahu a složitosti nedovoleného obchodu s omamnými a psychotropními látkami a jeho vážným důsledkům,

potvrzující důležitost významu upevnění a posílení účinných právních prostředků mezinárodní spolupráce v právní oblasti při potlačování mezinárodní trestné činnosti, jakou představuje nedovolený obchod s narkotiky,

prejíce si uzavřít komplexní, účinnou a operativní mezinárodní úmluvu, orientovanou zejména na boj proti nedovolenému obchodu, která bere v úvahu různ-

né aspekty tohoto problému v jeho celistvosti, zejména pak ty, které nebyly předpokládány existujícími smlouvami o kontrole omamných a psychotropních látek,

se dohodly takto:

Článek 1

Definice

S výjimkou těch případů, kdy je výslovně uvedeno jinak, případně kde to vyžaduje souvislost, mají následující termíny v této Úmluvě níže uvedený význam:

- a) „Úřad“ znamená Mezinárodní úřad pro kontrolu omamných látek, vytvořený na základě Jednotné úmluvy o omamných látkách z r. 1961 a této Úmluvy s doplňky, které byly do ní vneseny v souladu s Protokolem z r. 1972 doplňujícím Jednotnou úmluvu o omamných látkách z r. 1961;
- b) „Rostlina Cannabis“ označuje jakoukoliv rostlinu rodu Cannabis;
- c) „Kokainový keř“ označuje rostlinu jakéhokoliv druhu z rodu Erythroxylon;
- d) „Komerční dopravce“ znamená kteroukoliv osobu, případně kteroukoliv veřejnou, soukromou či jinou organizaci, která se zabývá dopravou osob, zboží či pošty za jakoukoliv úhradu;
- e) „Komise“ označuje Komisi pro omamné látky Hospodářské a sociální rady Organizace spojených národů;
- f) „Konfiskace“, která v příslušných případech zahrnuje zabavení, znamená definitivní zabavení majetku na základě rozhodnutí soudu nebo jiného příslušného orgánu;
- g) „Sledovaná dodávka“ znamená postup, kdy je povolen vývoz, průvoz nebo dovoz nezákonných případně podezřelých vyvolávajících zásilek omamných a psychotropních látek a látek uvedených v tabulce I nebo II v příloze této Úmluvy, případně alternativních prostředků, na území jednoho nebo několika států s uvědoměním a pod kontrolou jejich příslušných orgánů za účelem odhalení osob porušujících právo, které jsou takto označeny v souladu s odstavcem 1 článku 3 této Úmluvy;
- h) „Úmluva z roku 1961“ označuje Jednotnou úmluvu o omamných látkách z roku 1961;
- i) „Úmluva z roku 1961 s doplňky“ znamená Jednotnou úmluvu o omamných látkách z roku 1961 ve znění Protokolu z roku 1972 doplňujícího Jednotnou úmluvu o omamných látkách z roku 1961;
- j) „Úmluva z roku 1971“ znamená Úmluvu o psychotropních látkách z roku 1971;
- k) „Rada“ je Hospodářská a sociální rada Organizace spojených národů;
- l) „Zmrazení“ nebo „obstavení“ znamená dočasný zákaz převodu, přeměny, disponování nebo pohybu majetku, případně dočasné obstavení nebo zavedení kontroly majetku na základě nařízení vydaného soudem nebo příslušným orgánem;

- m) „Nedovolený obchod“ znamená nedovolené jednání uvedené v odstavcích 1 a 2 článku 3 této Úmluvy;
- n) „Omamná látka“ znamená jakoukoliv přírodní nebo syntetickou látku uvedenou v seznamech I a II Jednotné úmluvy o omamných látkách z roku 1961 a této Úmluvy s doplňky;
- o) „Opiový mák“ je rostlina druhu Papaver somniferum L.;
- p) „Výtěžky“ znamenají jakýkoliv majetek získaný přímo nebo nepřímo v důsledku porušení práv ve smyslu odst. 1 článku 3;
- r) „Majetek“ znamená věci jakéhokoliv druhu, hmotné či nehmotné, movité či nemovité, hmatatelné či nehmatatelné, jakož i právní listiny nebo dokumenty zakládající právo na takový majetek či účast na něm;
- s) „Psychotropní látka“ je jakákoli přírodní nebo syntetická látka či jakýkoliv přírodní materiál uvedený v seznamech I, II, III, IV Úmluvy z roku 1971;
- t) „Generální tajemník“ je Generální tajemník Organizace spojených národů;
- u) „Tabulka I“ a „Tabulka II“ jsou analogicky očíslované seznamy látek uvedené v příloze stávající Úmluvy, do kterých lze průběžně vnášet doplňky v souladu s článkem 12;
- v) „Tranzitní stát“ je stát, přes jehož území jsou převáženy omamné a psychotropní látky a látky uvedené v tabulce I a tabulce II, který není místem původu ani konečného určení takovýchto látek.

Článek 2

Rozsah použití Úmluvy

1. Cílem této Úmluvy je přispět ke spolupráci mezi smluvními stranami, aby mohly účinněji řešit různé problémy nedovoleného obchodu s omamnými a psychotropními látkami, který má mezinárodní charakter. Při plnění svých závazků dle Úmluvy přijímají smluvní strany nutná opatření, včetně zákonodárných a organizačních v souladu se základními ustanoveními svých vnitrostátních právních řádů.

2. Smluvní strany plní své závazky podle této Úmluvy v souladu se zásadami svrchované rovnosti a územní celistvosti států a zásadou nevměšování do vnitřních záležitostí jiných států.

3. Smluvní strana na území jiné strany neuplatňuje pravomoc a funkce, které spadají výlučně do kompetence orgánů této druhé strany v souladu s jejím národním zákonodárstvím.

Článek 3

Trestné činy a tresty

1. Každá smluvní strana přijme taková opatření, která mohou být nezbytná k tomu, aby jako trestné činy podle jejího trestního práva byly stanoveny, budou-li spáchány úmyslně:

- a) i) výroba, zhotovování, extrahování, příprava, nabídnutí, nabídnutí za účelem prodeje, rozšiřování, prodej, dodávání za jakýchkoliv podmínek, překupnictví, převoz, tranzitní přeprava, převážení, dovoz či vývoz jakékoliv omamné nebo psychotropní látky, porušující ustanovení Úmluvy z roku 1961, Úmluvy z roku 1961 s doplňky či Úmluvy z roku 1971;
- ii) pěstování opiového máku, kokainových keřů nebo rostlin Cannabis za účelem výroby omamných látek v rozporu s ustanoveními Úmluvy z roku 1961 a této Úmluvy s doplňky;
- iii) přechovávání, nebo nákup kterékoliv omamné nebo psychotropní látky za účelem kterékoliv z činností uvedených výše v pododstavci (i);
- iv) zhotovení, převážení nebo šíření zařízení, materiálů nebo látek uvedených v tabulce I a v tabulce II, pokud je známo, že jsou určeny pro použití s cílem nedovoleného pěstování, výroby nebo zhotovení omamných nebo psychotropních látek;
- v) organizování, řízení nebo financování jakýchkoliv trestných činů uvedených v pododstavcích (ii), (iii) nebo (iv);
- b) i) přeměna nebo převod majetku, pokud je známo, že tento majetek byl získán v důsledku jakéhokoliv trestného činu nebo trestných činů, označených jako takové v souladu s pododstavcem (a) tohoto odstavce, případně v důsledku účasti na trestném činu nebo trestných činech za účelem ukrytí nebo zatajení nedovoleného zdroje příjmů, nebo za účelem poskytnutí pomoci kterékoliv osobě zúčastněné na spáchání trestného činu nebo trestných činů, aby se mohla vyhnout odpovědnosti za svoje činy;
- ii) ukrytí nebo zatajování podstaty, zdroje, místa kde se nachází, způsobu šíření, převozu, práv k majetku, včetně práva vlastnického, pokud je známo, že tento majetek byl získán v důsledku trestného činu nebo trestných činů a které jako takové byly stanoveny v souladu s pododstavcem (a) tohoto odstavce, případně v důsledku účasti na takovém trestném činu nebo trestných činech;
- c) s výhradou svých ústavních principů a základních zásad jejich právního systému:
- i) získání, držba nebo užívání majetku, pokud v době jeho získání bylo známo, že takovýto majetek byl získán v důsledku trestného činu nebo trestných činů, které byly jako takové stanoveny v souladu s pododstavcem (a) tohoto odstavce nebo v důsledku účasti na tomto trestném činu nebo trestných činech;
- ii) držba zařízení nebo materiálů, nebo látek uvedených v tabulce I a tabulce II, pokud je známo, že se používají nebo jsou určeny k nedovolenému pěstování, výrobě, nebo zhotovování jakýchkoli omamných nebo psychotropních látek;
- iii) veřejné podněcování nebo navádění jiných osob jakýmikoliv prostředky ke spáchání některého z trestných činů, označených jako takové v tomto článku, případně k nedovolenému používání omamných nebo psychotropních látek;
- iv) účast, spolčení, spiknutí za účelem spáchání činu nebo činů, které jsou uvedeny v tomto článku, pokusy o dokonání takového trestného činu nebo činů, napomáhání, podněcování, navádění a rady ke spáchání trestného činu.
2. S výhradou svých ústavních principů a základních zásad svého právního systému přijme každá smluvní strana taková opatření, jež mohou být potřebná k uznání za trestné činy podle vlastního právního řádu, pokud jsou vykonávány úmyslně, přechovávání, získávání nebo pěstování jakýchkoliv omamných nebo psychotropních látek pro osobní potřebu při porušení Úmluvy z roku 1961, Úmluvy z roku 1961 s doplňky nebo Úmluvy z roku 1971.
3. Záměr, úmysl nebo účel jako prvky trestného činu uvedeného v bodě 1 tohoto článku mohou být stanoveny na základě objektivních faktických okolností.
4. a) Každá smluvní strana určí, že za spáchání trestných činů uvedených v odstavci 1 tohoto článku budou stanoveny tresty, které budou brát úvahu závažnou povahu těchto trestných činů, jako uvěznění nebo jiné formy odnětí svobody, peněžité tresty a zabavení majetku.
- b) Smluvní strany mohou stanovit, vedle stíhání a potrestání, že pachatel bude podroben takovým opatřením, jako jsou léčba, výchova, postpenitenciární péče, rehabilitace nebo resocializace.
- c) Aniž by byla dotčena ustanovení předchozích pododstavců, v určitých případech méně závažné povahy mohou smluvní strany stanovit jako alternativu vedle stíhání či potrestání taková opatření, jako jsou výchova, rehabilitace nebo resocializace jakož i – je-li pachatel poživitelem omamných látek – léčba a postpenitenciární péče.
- d) Smluvní strany mohou stanovit místo stíhání nebo potrestání, případně jako doplněk ke stíhání nebo potrestání za trestný čin,

který je jako takový označen podle odstavce 2 tohoto článku, opatření pro léčbu, výchovu, postpenitenciární péči, rehabilitaci nebo resocializaci pachatele.

5. Smluvní strany zajistí, aby jejich soudy a jiné příslušné orgány, které mají jurisdikci, mohly brát v úvahu faktické okolnosti, které mohou způsobit, že spáchání trestných činů, které jsou jako takové označeny v odstavci 1 tohoto článku, bude zvláště závažné, jako:

- a) účast na spáchání trestného činu v rámci organizované kriminální skupiny, k níž pachatel náleží;
- b) zapojení pachatele do jiných mezinárodně organizovaných trestných činností;
- c) zapojení pachatele do jiných protiprávních činností, umožněných spácháním trestného činu;
- d) použití násilí nebo zbraní pachatelem;
- e) skutečnost, že pachatel zastává veřejný úřad a že trestný čin souvisí s tímto úřadem;
- f) podřízení nebo zneužití mladistvých;
- g) okolnost, že trestný čin byl spáchán v nápravném nebo školním zařízení, případně veřejném zařízení nebo v jejich bezprostřední blízkosti nebo na jiných místech, která využívají žáci nebo studenti pro školní, sportovní nebo společenskou činnost;
- h) předchozí odsouzení, zejména za spáchání podobných trestných činů ať už v zahraničí nebo ve své zemi v rozsahu daném právním řádem příslušné smluvní strany.

6. Smluvní strany budou usilovat o to, aby diskreční práva podle jejich právních řádů, která se vztahují k trestnému stíhání osob za spáchání trestných činů označených jako takové v souladu s tímto článkem, byla vykonávána za účelem dosažení maximální účinnosti donucovacích opatření u těchto trestných činů, jakož i s naléhavou potřebou zabránit páchání takových trestných činů.

7. Smluvní strany zajistí, aby jejich soudy nebo jiné příslušné orgány braly v úvahu závažnou povahu trestných činů uvedených v odstavci 1 tohoto článku, jakož i okolností uvedených v odstavci 5 tohoto článku při zvažování možnosti dřívějšího propuštění nebo nepřijetí záruky za osoby odsouzené za takové trestné činy.

8. Každá smluvní strana v případě nutnosti stanoví v souladu se svým právním řádem prodlouženou promlčecí lhůtu pro trestní stíhání za jakýkoliv trestný čin, označený jako takový v souladu s odstavcem 1 tohoto článku a prodlouženou promlčecí lhůtu v případech, kdy předpokládán pachatel uniká před spravedlností.

9. Každá smluvní strana přijme v souladu se svým právním řádem opatření, jimiž zajistí, že osoba obžalovaná nebo odsouzená z trestného činu podle odstavce 1 tohoto článku, která se nachází na jejím území, se dostaví k trestnímu řízení.

10. S cílem spolupráce mezi smluvními stranami podle této Úmluvy, zejména pak spolupráce podle článků 5, 6, 7 a 9, nebudou trestné činy v souladu s tímto článkem považovány za trestné činy finanční či politické, nebo považovány za trestné činy politicky motivované, aniž by byla porušena ústavní omezení a základy právního řádu smluvních stran.

11. Nic v tomto článku nebude mít vliv na zásadu, že definování trestných činů podle tohoto článku, je vyhrazeno vnitrostátnímu právu smluvní strany a že tyto trestné činy budou stíhány a trestány v souladu s tímto právem.

Článek 4

Jurisdikce

1. Každá smluvní strana:

- a) přijme taková opatření, která mohou být potřebná k tomu, aby založila svou jurisdikci nad trestnými činy, které stanovila v souladu s odstavcem 1 článku 3 v případech, kdy:

- i) trestný čin byl spáchán na jejím území;
- ii) trestný čin byl spáchán na palubě lodi plující pod její vlajkou nebo letadla, které bylo registrováno podle jejích zákonů v době spáchání trestného činu;

- b) může přijmout taková opatření, jež mohou být potřebná k tomu, aby založila svou jurisdikci nad trestnými činy, které stanovila v souladu s odstavcem 1 článku 3, jestliže:

- i) trestný čin byl spáchán jejím občanem nebo osobou, která má své trvalé bydliště na jejím území;
- ii) trestný čin byl spáchán na palubě lodi, vůči které tato smluvní strana byla zmocněna přijmout opatření podle článku 17, pokud se tato jurisdikce bude vykonávat pouze na základě dohod nebo ujednání ve smyslu odstavců 4 a 9 tohoto článku;
- iii) trestný čin je jedním z trestných činů, stanovených jako takové podle pododstavce (c) (iv) odstavce 1 článku 3 a byl spáchán mimo její území za účelem následného spáchání na jejím území trestného činu stanoveného podle odstavce 1 článku 3.

2. Každá smluvní strana:

- a) přijme rovněž taková opatření, která mohou být potřebná k tomu, aby založila svou jurisdikci nad trestnými činy, které určila v souladu s odstavcem 1 článku 3, jestliže se údajný pachatel nachází na jejím území a není vydán jiné smluvní straně z toho důvodu, že

- i) trestný čin byl spáchán na jejím území nebo na palubě lodi, plující pod její vlajkou, či letadla, které bylo registrováno podle jejího práva v době spáchání trestného činu nebo

- ii) trestný čin byl spáchán jejím občanem;
- b) může též přijmout nezbytná opatření, která mohou být potřebná k tomu, aby založila svou jurisdikci nad trestnými činy, které stanovila v souladu s odstavcem 1 článku 3, jestliže se údajný pachatel nachází na jejím území a není vydán jiné smluvní straně.

3. Tato Úmluva nevylučuje jakoukoliv trestní jurisdikci stanovenou smluvní stranou v souladu s jejím právním řádem.

Článek 5

Konfiskace

1. Každá smluvní strana přijme potřebná opatření ke konfiskaci:

- a) výtěžků získaných z trestných činů stanovených podle odstavce 1 článku 3, nebo majetku, jehož hodnota odpovídá takovým výtěžkům;
- b) omamných a psychotropních látek, materiálů nebo zařízení, případně jiných prostředků užitých nebo určených k užití jakýmkoliv způsobem při spáchání trestných činů stanovených podle odstavce 1 článku 3.

2. Každá smluvní strana přijme rovněž nezbytná opatření k tomu, aby její příslušné orgány mohly identifikovat, sledovat, zmrazit nebo zabavit výtěžky, majetek, prostředky nebo jakékoliv jiné předměty uvedené v odstavci 1 tohoto článku, za účelem případné konfiskace.

3. Za účelem realizace opatření uvedených v tomto článku zmocní každá smluvní strana soudy nebo jiné příslušné orgány nařizovat, že bankovní, finanční nebo obchodní záznamy budou k dispozici nebo budou zabaveny. Smluvní strana neodmítne postupovat podle ustanovení tohoto odstavce s odvoláním na nutnost ochrany z důvodu bankovního tajemství.

- 4. a) Na základě žádosti jiné smluvní strany, která má jurisdikci nad trestným činem stanoveným podle článku 3 odstavec 1, smluvní strana, na jejímž území se nacházejí výtěžky, majetek, předměty nebo jiné věci uvedené v odstavci 1 tohoto článku:

- i) předloží žádost za účelem vydání příkazu ke konfiskaci svým příslušným orgánům, a, bude-li takový příkaz vydán, zajistí jeho výkon; nebo
- ii) postoupí svým příslušným orgánům příkaz ke konfiskaci vydaný dožadující smluvní stranou podle odstavce 1, za účelem výkonu v tom rozsahu, jenž se vztahuje na výtěžky, majetek, předměty nebo jiné věci uvedené v odstavci 1, které se nacházejí na území dožádané smluvní strany.

- b) Na základě žádosti podané jinou smluvní stranou podle tohoto článku, která má jurisdikci nad trestným činem stanoveným

v souladu s článkem 3 odstavec 1, dožádaná smluvní strana přijme opatření k tomu, aby identifikovala, sledovala, zmrazila nebo zabavila výtěžky, majetek, předměty nebo jiné věci uvedené v odstavci 1 tohoto článku, za účelem případné konfiskace, jež bude nařízena buď dožadující smluvní stranou nebo, na základě žádosti podle pododstavce (a) tohoto odstavce, dožádanou smluvní stranou.

- e) Rozhodnutí, případně opatření, stanovená v pododstavcích (a) a (b) tohoto odstavce, přijímá dožádaná smluvní strana v souladu s ustanoveními svého právního řádu a jeho procesními pravidly, nebo s dvoustrannými či mnohostrannými smlouvami, dohodami nebo ujednáními, které mohou zavazovat dožadující smluvní stranu.

- d) Ustanovení odstavců 6-19 článku 7 se provádějí mutatis mutandis. Dodatkem k informaci uvedené v odstavci 10 článku 7, žádosti předkládané na základě tohoto článku obsahují:

- i) v případě žádosti uvedené v pododstavci (a) (i) tohoto článku, popis majetku podléhajícího konfiskaci a uvedení faktů, na které se odvolává dožadující smluvní strana a které postačují k tomu, aby dožádaná smluvní strana mohla vydat rozhodnutí v souladu s jejím právním řádem;

- ii) v případě žádosti uvedené v pododstavci (a) (ii) ověřenou kopii rozhodnutí o konfiskaci vydaného dožadující smluvní stranou, na kterém se zakládá žádost, případně prohlášení s uvedením faktů a informací o rozsahu dožádaného výkonu rozhodnutí;

- iii) v případě žádosti uvedené v pododstavci (b) uvedení faktů, na které se odvolává dožadující smluvní strana, a popis navrhaných opatření.

- e) Každá smluvní strana předloží generálnímu tajemníkovi texty svých zákonů a předpisů k provedení tohoto odstavce, jakož i texty následných změn těchto zákonů a předpisů.

- f) Bude-li některá smluvní strana podmiňovat přijetí opatření uvedených v pododstavcích (a) a (b) tohoto odstavce existencí příslušné smlouvy, pak bude tato smluvní strana pokládat tuto Úmluvu za nutný a dostatečný smluvní základ.

- g) Smluvní strany budou usilovat o uzavření dvoustranných nebo mnohostranných smluv, dohod nebo ujednání za účelem zvýšení efektivnosti mezinárodní spolupráce podle tohoto článku.

5. a) Smluvní strana, která provedla konfiskaci výtěžků nebo majetku na základě odstavce 1 nebo 4 tohoto článku, jimi disponuje v souladu se svým vnitrostátním právem a administrativními postupy.
- b) Při postupu na základě žádosti jiné smluvní strany v souladu s tímto článkem může smluvní strana zvážit sjednání smluv:
- i) o postoupení hodnoty takových výtěžků a majetku nebo prostředků získaných z prodeje takových výtěžků nebo majetku, nebo její podstatné části mezi národním orgánům specializovaným na potlačování nedovoleného obchodu s omamnými a psychotropními látkami a jejich zneužívání;
 - ii) o rozdělení, pravidelně nebo případ od případu, takových výtěžků nebo majetku nebo fondů získaných z prodeje takových výtěžků nebo majetku, s jinými smluvními stranami, způsobem stanoveným jejich právními nebo administrativními postupy nebo dvoustrannými či mnohostrannými smlouvami sjednanými za tímto účelem.
6. a) Pokud výtěžky byly převedeny nebo přeměněny v jiný majetek, aplikují se opatření uvedená v tomto článku na tento majetek, nikoliv na výtěžky.
- b) Pokud byly výtěžky smíseny s majetkem získaným ze zákonných zdrojů, podléhá tento majetek konfiskaci v rozsahu odpovídajícím odhadnuté hodnotě smísených výtěžků, aniž by byla dotčena oprávnění k zabavení nebo zmrazení,
- c) Na nabytí jiných zisků, jejichž zdroji jsou:
- i) výtěžky,
 - ii) majetek, do něhož byly převedeny nebo přeměněny výtěžky nebo
 - iii) majetek smísený s výtěžky,
- se též vztahují opatření uvedená v tomto článku, a to stejným způsobem a ve stejném rozsahu jako u výtěžků.

7. Každá smluvní strana může posoudit možnost zajištění přenosu důkazního břemene o zákonném nabytí předpokládaných výtěžků nebo jiného majetku podléhajících konfiskaci do té míry, aby takovéto opatření bylo v souladu s jejím vnitrostátním právem a s povahou jejího soudního a jiného řízení.

8. Ustanovení tohoto článku nebudou vykládána na úkor práv získaných bona fide třetími stranami.

9. Žádné ustanovení tohoto článku se nedotkne zásady, že opatření, která upravuje, budou definována

a prováděna v souladu s vnitrostátním právem příslušné smluvní strany a za podmínek tímto právem stanovených.

Článek 6

Vydávání

1. Tento článek se použije na trestné činy stanovené smluvními stranami v souladu s článkem 3 odstavce 1.

2. Každý trestný čin, na který se tento článek vztahuje, bude pokládán za čin zahrnutý do kterékoliv smlouvy o vydávání pachatelů existující mezi smluvními stranami, jako trestný čin, jehož pachatel podléhá vydání. Smluvní strany se zavazují, že zahrnou takové trestné činy do každé smlouvy o vydávání pachatelů, jež mezi nimi bude uzavřena, jako trestné činy, jejichž pachatelé podléhají vydání.

3. Jestliže smluvní strana, která podmiňuje vydávání pachatelů existencí smlouvy, obdrží žádost o vydání pachatele od jiné smluvní strany, s níž nemá uzavřenou smlouvu o vydávání, může pokládat tuto Úmluvu za právní základ pro vydání pachatele kteréhokoliv trestného činu, na nějž se tento článek vztahuje. Smluvní strany, které vyžadují podrobné právní předpisy pro použití této Úmluvy jako právního základu pro vydání pachatele, posoudí možnost přijetí potřebných právních předpisů.

4. Smluvní strany, které nepodmiňují vydávání pachatelů existencí smlouvy, uznají trestné činy, na něž se tento článek vztahuje, za trestné činy, které mohou mít za následek vzájemné vydání.

5. Vydávání pachatelů se bude uskutečňovat v souladu s podmínkami stanovenými vnitrostátním právem dožádané smluvní strany nebo příslušnými smlouvami o vydávání, včetně důvodů, na jejichž základě může dožádaná smluvní strana vydání odmítnout.

6. Při posuzování žádostí obdržených v souladu s tímto článkem může dožádaná smluvní strana odmítnout splnění takovýchto žádostí, jestliže existují závažné důvody, umožňující jejím soudním nebo jiným příslušným orgánům domnívat se, že jejich splnění usnadní stíhání nebo potrestání jakékoliv osoby na základě její rasy, náboženství, občanství nebo politického přesvědčení, nebo z kterékoliv z těchto příčin způsobí újmu osobě, již se žádost týká.

7. Smluvní strany vynaloží úsilí, aby u trestných činů, na které se vztahuje tento článek, urychlily postupy vydávání pachatelů a zjednodušily s ním spojené požadavky na předkládání důkazů.

8. Berouce v úvahu ustanovení svého vnitrostátního práva a smluv o vydávání pachatelů smluvní strana poté, kdy se přesvědčí, že to vyžadují okolnosti mající urgentní povahu, jakož i na žádost dožadující strany, může uvalit na vyžadovanou osobu, která se nachází na jejím území, vazbu, případně přijmout jiná náležitá opatření k zajištění její přítomnosti v řízení o vydání.

9. Aniž by byl dotčen výkon jakékoliv trestní jurisdikce stanovené v souladu s jejím vnitrostátním právem, smluvní strana, na jejímž území se údajný pachatel nachází:

- a) jestliže jej nevydává v souvislosti s trestným činem stanoveným v souladu s článkem 3 odstavec 1 na základě důvodů uvedených v článku 4 odstavec 2a), postoupí případ svým příslušným orgánům za účelem trestního stíhání, pokud s dožadující smluvní stranou nebylo dohodnuto jinak;
- b) jestliže jej nevydává v souvislosti s takovým trestným činem, ohledně kterého založila svou jurisdikci podle článku 4 odstavec 2 pododstavec (b), postoupí případ příslušným orgánům k trestnímu stíhání, pokud dožadující smluvní strana nepožaduje něco jiného pro účely zachování vlastní jurisdikce.

10. Jestliže je vydání pachatele, vyžadovaného za účelem výkonu rozsudku, odmítnuto z důvodu, že pachatel je občanem dožádané smluvní strany, posoudí dožádaná smluvní strana – pokud to její právo dovoluje a v souladu se svými předpisy na žádost dožadující smluvní strany – otázku výkonu rozsudku nebo zbývajících částí rozsudku, který byl vynesen, v souladu s vnitrostátním právem dožádané smluvní strany.

11. Smluvní strany zváží sjednání dvoustranných nebo mnohostranných smluv, s cílem zvýšit účinnost vydávání pachatelů.

12. Smluvní strany zváží sjednání dvoustranných nebo mnohostranných smluv, a to buď případ od případu nebo obecně, s cílem usnadnit přepravu osob odsouzených k trestu odnětí svobody nebo jiným trestům za trestné činy, na něž se vztahuje tento článek, do jejich země, aby zde mohly vykonat své tresty.

Článek 7

Vzájemná právní pomoc

1. Smluvní strany si budou vzájemně poskytovat právní pomoc v nejširším měřítku, v souladu s tímto článkem, při vyšetřování, trestním stíhání a soudním jednání, které se týká trestných činů, stanovených v článku 3 odstavec 1.

2. Vzájemná právní pomoc poskytovaná v souladu s tímto článkem může být požadována za účelem:

- a) provádění důkazů nebo svědectví od osob;
- b) doručování soudních písemností;
- c) vykonání prohlídek a zajištění majetku;
- d) prohledání objektů a míst;
- e) poskytování informací a důkazních prostředků;
- f) poskytování originálů dokumentů nebo ověřených kopií příslušných dokumentů a materiálů, včetně dokumentů bankovních, finančních, firemních nebo obchodních;
- g) identifikace a vyhledávání výtěžků, majetku, prostředků a jiných předmětů pro účely dokazování.

3. Smluvní strany si mohou vzájemně poskytovat právní pomoc i v jiné formě v rámci právního řádu dožádané smluvní strany.

4. Smluvní strany na žádost usnadní nebo podpoří, pokud to dovoluje jejich právní řád a praxe, přítomnost nebo dosažitelnost osob, včetně těch, které jsou ve vazbě, pokud souhlasí s poskytnutím pomoci ve vyšetřování nebo s účastí na řízení.

5. Smluvní strana neodmítne poskytnutí právní pomoci v souladu s tímto článkem s odvoláním na bankovní tajemství.

6. Ustanovení tohoto článku nemají vliv na závazky vyplývající z jakýchkoliv jiných dvoustranných či mnohostranných smluv, které upravují nebo budou upravovat, zcela nebo částečně, poskytování vzájemné právní pomoci v trestních záležitostech.

7. Odstavce 8-19 tohoto článku se aplikují na žádosti předkládané na základě tohoto článku, pokud příslušné smluvní strany nejsou vázány jinou dohodou o vzájemné právní pomoci. Pokud tyto smluvní strany jsou vázány jinou dohodou, aplikují se příslušná ustanovení této dohody, pokud se smluvní strany nedohodly na použití odstavců 8-19 tohoto článku místo takové dohody.

8. Každá smluvní strana určí orgán, nebo v případě potřeby orgány, které budou povinny a zplnomocněny vyřizovat žádosti o poskytnutí právní pomoci, nebo je budou postupovat k vyřízení příslušným orgánům. O orgánu nebo orgánech pověřených za tímto účelem bude informován generální tajemník. Postoupení žádostí o poskytnutí vzájemné právní pomoci, případně jakýchkoliv zpráv, které se k nim vztahují, se provádí mezi orgány určenými smluvními stranami; toto ustanovení není na újmu právu smluvní strany požadovat, aby takovéto žádosti a zprávy jí byly předávány diplomatickou cestou a za mimořádných okolností prostřednictvím Mezinárodní kriminální policejní organizace, pokud je to možné.

9. Žádosti se vyhotovují v písemné formě v jazyce přijatelném pro dožádanou stranu. O jazyce nebo jazycích přijatelných pro každou smluvní stranu je informován generální tajemník. V mimořádných případech a v případě dohody mezi smluvními stranami se podobné žádosti mohou postupovat ústní formou, nicméně obratem se písemně potvrzují.

10. Žádosti o vzájemnou právní pomoc budou obsahovat:

- a) informace o orgánu, který žádost podává,
- b) podstatu problému a povahu vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení, k nimž se žádost vztahuje, jakož i název a funkce orgánu, který takové vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní jednání provádí,
- c) krátký výklad příslušných faktů s výjimkou těch, které se týkají obeznámení se soudními materiály,
- d) popis požadované pomoci a podobné informace

o libovolném konkrétním postupu, jehož použití si dožadující strana přeje,

- e) dle možnosti údaje o osobě, místě pobytu a občanství příslušné osoby,
- f) účel shromažďování důkazů, informací nebo přijetí opatření.

11. Dožádaná smluvní strana si může vyžádat doplňující informace, pokud jsou tyto informace nutné pro vyřízení žádosti v souladu s jejím vnitrostátním právem nebo pokud tyto informace mohou usnadnit vyřízení žádosti.

12. Žádost se vyřizuje v souladu s vnitrostátním právem dožádané smluvní strany a v rozsahu neodporujícím vnitrostátnímu právu této smluvní strany dle možnosti v souladu s procedurálními požadavky uvedenými v žádosti.

13. Dožadující smluvní strana bez předchozího souhlasu dožádané smluvní strany nepředá a nevyužije informace nebo důkazy, které jí byly poskytnuty dožádanou stranou, k provedení jiného vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení, než je to, které je uvedeno v žádosti.

14. Dožadující smluvní strana může požadovat, aby dožádaná strana uchovala v tajnosti existenci a podstatu žádosti s výjimkou toho, co je nutné pro vyřízení samotné žádosti. Pokud dožádaná strana nemůže splnit požadavek důvěrnosti, informuje o tom okamžitě dožadující stranu.

15. Vzájemná právní pomoc může být odmítnuta:

- a) jestliže žádost neodpovídá ustanovením tohoto článku,
- b) jestliže se dožádaná strana domnívá, že vyhovění žádosti může poškodit její svrchovanost, bezpečnost, veřejný pořádek nebo jiné podstatné zájmy,
- c) jestliže vnitrostátní právo zakazuje orgánům dožádané smluvní strany vyřizovat předkládanou žádost týkající se podobného trestného činu, pokud byl tento trestný čin předmětem vyšetřování, trestního stíhání nebo řízení v souladu s jejich vlastní jurisdikcí,
- d) jestliže žádost odporuje ustanovením právního řádu dožádané smluvní strany, která se týkají vyřizování žádosti o poskytnutí právní pomoci.

16. Jakékoliv odmítnutí poskytnout vzájemnou právní pomoc musí být zdůvodněno.

17. Poskytnutí vzájemné právní pomoci může dožádaná strana odložit z toho důvodu, že by narušovalo právě probíhající vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení. V takovém případě bude dožádaná strana konzultovat s dožadující stranou, aby se určilo, zda právní pomoc může být poskytnuta v takové lhůtě a za takových podmínek, které dožádaná strana považuje za potřebné.

18. Svědek, znalec nebo jiná osoba, která souhlasí s poskytnutím svědecké výpovědi během projednání,

případně pomoci při vyšetřování, trestním stíhání nebo soudním řízení na území dožadující smluvní strany, nepodléhá trestnímu stíhání, zatčení, potrestání nebo jiným omezením osobní svobody na tomto území v souvislosti s činností, trestnými činy a stíháním, které se vztahují k období do jeho odjezdu z území dožádané smluvní strany. Platnost záruky osobní bezpečnosti končí, jestliže svědek, znalec nebo jiná osoba měl v průběhu následujících 15 dnů, případně v průběhu jakéhokoliv období dohodnutého mezi smluvními stranami, počínaje termínem, kdy byl oficiálně vyrozuměn o tom, že jeho přítomnost již není pro soudní orgány nutná, možnost opustit toto území, avšak dobrovolně na tomto území zůstal, nebo poté, kdy je opustil, vrátil se o své vlastní vůli zpět.

19. Běžné výdaje spojené s vyřízením žádosti hraří dožádaná smluvní strana, pokud nebylo mezi smluvními stranami dohodnuto jinak. Jestliže vyřizování žádosti vyžaduje či si vyžádá podstatné výdaje, případně výdaje mimořádného charakteru, projednávají smluvní strany určení lhůt a podmínek pro vyhovění žádosti, jakož i způsob krytí těchto výdajů.

20. Smluvní strany posoudí dle potřeby možnost uzavření dvoustranných nebo mnohostranných smluv, nebo ujednání, které by odpovídaly účelům tohoto článku, zvýšily jeho význam a zajistily jeho provádění v praxi.

Článek 8

Předávání písemností

Smluvní strany posoudí možnost vzájemného předávání písemností pro vyšetřování trestných činů, stanovených v souladu s článkem 3 odstavec 1 v případech, kdy takové předání odpovídá zájmům řádného výkonu spravedlnosti.

Článek 9

Další formy spolupráce a přípravy kádrů

1. Smluvní strany budou úzce spolupracovat v souladu se svými vnitrostátními právními a administrativními řády s cílem zvýšení účinnosti opatření k výkonu práva za účelem potlačení trestných činů stanovených v souladu s článkem 3 odstavec 1. Smluvní strany zejména na základě bilaterálních a multilaterálních dohod:

- a) vytvoří a budou udržovat komunikační kanály mezi odpovědnými národními orgány a službami pro zajištění spolehlivé a rychlé výměny informací týkajících se všech aspektů trestných činů stanovených v článku 3 odst. 1 a jestliže to příslušné strany budou považovat za vhodné, včetně návaznosti na příslušnou trestnou činnost;
- b) budou vzájemně spolupracovat při vyšetřování trestných činů stanovených v souladu s článkem 3 odstavec 1 a majících mezinárodní charakter za účelem zjištění:

- i) totožnosti, místa pobytu a činnosti osob,

kteří jsou podezřelí z účasti na trestných činech stanovených v souladu s článkem 3 odstavec 1;

- ii) přemístění výtěžků nebo majetku získaného v důsledku vykonání takovýchto trestných činů;
- iii) přemístění omamných či psychotropních látek, látek uvedených v tabulce I a tabulce II této Úmluvy, jakož i prostředků určených pro využití při páchání trestných činů;
- c) ve vhodných případech a pokud to nebude v rozporu s vnitrostátními právními řády, vytvoří společné týmy, přičemž budou brát v úvahu potřebu ochrany osob a operací provádějících a prováděných v souladu s ustanoveními tohoto odstavce. Představitelé jakékoli smluvní strany v těchto týmech budou jednat jako zplnomocněnci příslušných orgánů strany, na jejímž území se má operace konat; ve všech těchto případech příslušné smluvní strany zajistí úplné dodržení svrchovanosti té smluvní strany, na jejímž území se daná operace bude konat;
- d) v příslušných případech předají v potřebném množství vzorky látek pro analytické nebo výzkumné účely;
- e) budou podporovat účinnou koordinaci mezi svými příslušnými institucemi a službami a výměnu pracovníků a jiných odborníků, včetně umístění styčných úředníků.

2. Každá smluvní strana v nezbytném rozsahu zahájí, vyvine nebo zdokonalí konkrétní programy přípravy personálu orgánů ochrany práva a ostatních orgánů, včetně celních orgánů, odpovídajících za potlačování trestných činů stanovených v souladu s článkem 3 odstavec 1. Takové programy se budou zejména týkat:

- a) metod použitých při odhalování a potlačování trestných činů stanovených v souladu s článkem 3 odstavec 1;
- b) tras a prostředků používaných osobami podezřelými z účasti na trestných činech stanovených v souladu s článkem 3 odstavec 1, zvláště v tranzitních státech, a příslušných protiopatření;
- c) sledování dovozu a vývozu omamných či psychotropních látek a látek obsažených v tabulce I a v tabulce II;
- d) odhalování a sledování obratu příjmů a majetku získaného v důsledku páchání trestné činnosti, stanovené článkem 3 odstavec 1, omamných či psychotropních látek a látek obsažených v tabulce I a tabulce II, jakož i prostředků použitých nebo určených k použití při spáchání takovýchto trestných činů;
- e) metod používaných pro předání, uschování nebo zatažení takových příjmů, majetku a prostředků;
- f) shromažďování důkazů;

g) kontrolních metod v oblastech volného obchodu a svobodných přístavech;

h) moderních bezpečnostních metod.

3. Smluvní strany si budou vzájemně pomáhat při plánování a provádění výzkumných programů a při přípravě kádrů, určených pro předávání odborných znalostí v oblastech uvedených v odstavci 2 tohoto článku a s tímto cílem budou také v příslušných případech využívat oblastní a mezinárodní konference a semináře pro podnícení spolupráce a posouzení problémů společného zájmu, včetně speciálních problémů a potřeb tranzitních států.

Článek 10

Mezinárodní spolupráce a pomoc tranzitním státům

1. Smluvní strany spolupracují přímo nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních nebo regionálních organizací za účelem poskytnutí pomoci a podpory tranzitním státům a zejména rozvojovým zemím, které takovou pomoc potřebují, formou programů technické spolupráce při potlačování nedovoleného obchodu, jakož i formou jiných opatření s tím souvisejících.

2. Smluvní strany se dále mohou zavázat, že přímo nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních nebo regionálních organizací budou poskytovat finanční pomoc těmto tranzitním státům na rozšiřování a upevňování infrastruktury potřebné pro účinnou kontrolu a prevenci nedovoleného obchodu.

3. Smluvní strany mohou uzavírat dvoustranné nebo mnohostranné smlouvy nebo ujednání za účelem zvýšení účinnosti mezinárodní spolupráce při plnění tohoto článku a mohou v této souvislosti brát v úvahu finanční ujednání.

Článek 11

Sledované dodávky

1. Pokud to dovolují základní zásady jejich vnitrostátních právních řádů, budou smluvní strany přijímat nezbytná opatření a v rámci svých možností umožňovat využití sledovaných dodávek na mezinárodní úrovni, na základě dohod nebo ustanovení vzájemně přijatelných, za účelem identifikace osob, které se podílejí na trestných činech stanovených v souladu s článkem 3 odstavec 1, a trestního stíhání proti nim.

2. Rozhodnutí použít sledované zásilky se přijímají případ od případu a je možno tam, kde je to nutné, zvážit finanční vyrovnání s ohledem na výkon jurisdikce příslušnými stranami.

3. Nedovolené zboží, jehož sledované dodávky se provádějí v souladu s uzavřenými úmluvami, může být se souhlasem příslušných stran zachyceno a uchováno pro další dodávky, přičemž obsah omamných a psychotropních látek může být uchován nebo zabaven, případně úplně nebo částečně zaměněn.

Článek 12

Látky často používané při nezákonné výrobě omamných nebo psychotropních látek

1. Smluvní strany budou přijímat opatření, která budou pokládat za vhodná, k zamezení úniku látek uvedených v tabulce I a tabulce II používaných za účelem nedovolené výroby omamných nebo psychotropních látek a budou za tímto účelem navzájem spolupracovat.

2. Má-li smluvní strana nebo Úřad informace, které podle jeho názoru mohou vyžadovat zařazení některé látky do tabulky I nebo tabulky II, ohlásí to generálnímu tajemníkovi a poskytne mu informace na podporu tohoto oznámení. Postupy uvedené v odstavcích 2-7 tohoto článku se používají i tehdy, jestliže smluvní strana nebo Úřad mají informaci, která opravňuje vyloučení některé látky z tabulky I nebo tabulky II, případně převedení látky z jedné tabulky do druhé.

3. Generální tajemník předá takové oznámení a všechny informace, které považuje za závažné, smluvním stranám, Komisi a v případě, že hlášení zaslala smluvní strana, Úřadu. Smluvní strany sdělí své připomínky k oznámení generálnímu tajemníkovi a rovněž tak všechny dodatečné informace, které mohou Úřadu posloužit při vyhodnocování a Komisi při jejím rozhodování.

4. Pokud Úřad zjistí, s přihlédnutím k rozsahu, významu a různosti dovoleného použití látek a k možnosti a snadnosti použití alternativních látek, jak k povolenému použití, tak k nedovolenému zpracování nebo výrobě omamných a psychotropních látek, že

- a) této látky se často používá k nedovolenému zpracování nebo výrobě omamných nebo psychotropních látek a že
- b) objem a rozsah nedovoleného zpracování nebo výroby omamných nebo psychotropních látek vytváří vážné veřejné zdravotnické nebo sociální problémy, které opravňují k mezinárodním akcím, oznámí Úřad Komisi výsledky vyhodnocení této látky včetně pravděpodobného následku zařazení látky buď do tabulky I nebo tabulky II jak pro dovolené použití, tak pro nedovolené zpracování nebo výrobu, spolu s doporučeními monitorovacích opatření, pokud tato budou nutná ve světle tohoto vyhodnocení.

5. Komise s přihlédnutím k připomínkám předloženým smluvními stranami a k připomínkám a doporučením Úřadu, jehož hodnocení ve vědeckých otázkách bude rozhodující, a rovněž s patřičným přihlédnutím ke všem ostatním závažným faktorům v této záležitosti, může při hlasování rozhodnout dvoutřetinovou většinou svých členů o zařazení látky do tabulky I nebo tabulky II.

6. Všechna rozhodnutí Komise učiněná na základě tohoto článku, budou oznámena generálním tajemníkem všem státům a jiným organizacím, které jsou

a které mají právo stát se stranami této Úmluvy a členy Úřadu. Takovéto rozhodnutí vstupuje pro každou smluvní stranu v platnost 180 dní po datu takového oznámení.

- 7. a) Rozhodnutí, která učiní Komise na základě tohoto článku, podléhají přezkoumání Radou na žádost kterékoliv smluvní strany, se kterou se obrátila během 180 dní od data oznámení rozhodnutí. Žádost o přezkoumání bude zaslána generálnímu tajemníkovi spolu se všemi příslušnými informacemi, na kterých se žádost o přezkoumání zakládá.
- b) Generální tajemník zašle kopie žádosti o přezkoumání a příslušné informace Komisi, Úřadu a všem smluvním stranám a vyzve je, aby do 90 dní zaslaly připomínky. Všechny došlé připomínky budou předloženy ke zvážení Radě.
- c) Rada může rozhodnutí Komise potvrdit nebo zrušit. Oznámení o rozhodnutí Rady bude zasláno všem státům, které jsou nebo se mohou stát smluvními stranami této Úmluvy, Komisi a Úřadu.
- 8. a) Smluvní strany, aniž by byla dotčena celková povaha ustanovení odstavce 1 tohoto článku a rovněž ustanovení Úmluvy z r. 1961, této Úmluvy s doplňky a Úmluvy z r. 1971, realizují taková opatření, která pokládají za potřebná pro kontrolu výroby a šíření látek uvedených v tabulce I a tabulce II této Úmluvy.
- b) Za tímto účelem mohou smluvní strany:
 - i) provádět kontrolu všech osob a podniků, které vyrábějí a distribuují takové látky nebo se na této výrobě a šíření podílejí,
 - ii) kontrolovat pomocí licencí podniky a zařízení, kde může docházet k takovéto výrobě a distribuci,
 - iii) požadovat od majitelů licence povolení na provádění výše uvedených operací,
 - iv) vzhledem k současné konjunktuře trhu nepřipustit, aby výrobci a distributoři soustředili větší množství těchto látek, než je nutné pro normální činnost.

9. Každá smluvní strana bude s ohledem na látky z tabulky I a tabulky II činit tato opatření:

- a) vytvoří a bude udržovat systém sledování mezinárodního obchodu s látkami zařazenými do tabulky I a tabulky II, aby se usnadnilo zjišťování podezřelých transakcí. Takovéto monitorovací systémy budou používány v úzké spolupráci s výrobci, dovozci, vývozci, osobami oprávněnými k distribuci ve velkém, osobami oprávněnými k distri-

buci v malém, které budou příslušné státní orgány informovat o podezřelých objednávkách a transakcích;

- b) bude zabezpečovat zabavení každé látky zařazené do tabulky I nebo do tabulky II, pokud existuje dostatečný důkaz, že má být použita k nedovolenému zpracování nebo výrobě omamných nebo psychotropních látek;
- c) uvědomí co nejdříve příslušné státní orgány a služebny příslušných smluvních stran v případě, že existuje důvod k domněnce, že dovoz, vývoz nebo průvoz jakékoliv látky z tabulky I nebo tabulky II se uskutečňuje za účelem nedovoleného zpracování nebo výroby omamných nebo psychotropních látek, včetně podrobných informací o prostředcích placení a jakýchkoliv dalších podstatných skutečnostech, které vedly k této domněnce;
- d) bude požadovat, aby dovozy a vývozy byly řádně označeny a opatřeny dokumenty. Obchodní dokumenty, jako faktury, seznamy lodního nákladu, nákladní listy (konosamenty), celní dokumenty a další dopravní doklady musí obsahovat názvy dovážených nebo vyvážených látek, jak jsou uvedeny v tabulce I nebo tabulce II, dovážené nebo vyvážené množství látky a jméno a adresu dovozce, vývozce a příjemce zásilky, pokud je k dispozici;
- e) zabezpečí, že dokumenty uvedené v pododstavci d) budou uchovány po dobu nejméně dvou let a že budou přístupné příslušným státním orgánům ke kontrole.

10. a) K doplnění ustanovení odstavce 9 a na základě žádosti příslušné strany, odeslané generálnímu tajemníkovi, zabezpečí každá smluvní strana, z jejíhož území se bude provádět vývoz jakékoliv látky z tabulky I, že před takovým vývozem poskytnou její příslušné orgány příslušným orgánům dovážející země tyto informace:

- i) jméno a adresu vývozce a dovozce, a pokud existuje, příjemce zásilky,
- ii) označení látky zařazené do tabulky I,
- iii) množství látky, jež má být vyvezené,
- iv) předpokládaný hraniční přechod a předpokládané datum odeslání,
- v) jakoukoliv další informaci, o které smluvní strany uzavřely vzájemnou úmluvu,

b) Smluvní strana může přijmout tvrdší nebo přísnější opatření ke kontrole ve srovnání s těmi, jež jsou uvedena v tomto odstavci, pokud jsou podle jejího názoru takováto opatření žádoucí nebo nutná.

11. Pokud jedna smluvní strana poskytne informaci druhé smluvní straně v souladu s odstavci 9 a 10 tohoto článku, může smluvní strana, která tuto informaci poskytla, žádat, aby smluvní strana, která informaci obdržel, zachovala důvěrnost jakéhokoliv ob-

chodního, služebního, hospodářského nebo služebního tajemství nebo obchodní operace.

12. Každá smluvní strana bude Úřadu každoročně zasílat formou a způsobem, který stanoví Úřad, a na formulářích, které dá k dispozici Úřad, následující informace:

- a) o zabavených množstvích látek zařazených do tabulky I a do tabulky II a o jejich původu, pokud je znám;
- b) o jakékoli látce nezařazené do tabulky I nebo do tabulky II, o které bylo zjištěno, že byla použita k nedovolenému zpracování nebo k výrobě omamných nebo psychotropních látek a o které smluvní strany soudí, že je natolik významná, aby na ni byl upozorněn Úřad;
- c) o druzích úniku a metodách nedovolené výroby.

13. Úřad bude každoročně podávat Komisi zprávu o plnění tohoto článku a Komise bude periodicky přezkoumávat přiměřenost a správnost tabulky I a tabulky II.

14. Ustanovení tohoto článku se netýká farmaceutických přípravků ani jiných přípravků obsahujících látky z tabulky I nebo z tabulky II, jejichž složení je takové, že tyto látky nemohou být snadno použity nebo opětovně získány pomocí dostupných prostředků.

Článek 13

Materiály a zařízení

Smluvní strany přijmou taková opatření, která pokládají za nutná za účelem zamezení obchodu s materiály a zařízeními a jejich úniku pro nedovolenou výrobu nebo zhotovování omamných prostředků a psychotropních látek, a za tímto účelem budou spolu vzájemně spolupracovat.

Článek 14

Opatření k vykořenění nedovoleného pěstování narkotických rostlin a k omezení nedovolené poptávky po omamných a psychotropních látkách

1. Žádná opatření, která smluvní strany přijmou v souladu s touto Úmluvou, nebudou méně přísná, než ustanovení týkající se vykořenění nezákonného pěstování rostlin, které obsahují omamné a psychotropní látky, a umožňující likvidaci nedovolené poptávky po omamných a psychotropních látkách, uvedená v Úmluvě z roku 1961, této Úmluvě s doplňky a Úmluvě z roku 1971.

2. Každá smluvní strana přijme příslušná opatření zabráňující nezákonně pěstovat a umožňující likvidovat rostliny, které obsahují omamné nebo psychotropní látky, jako je opiový mák, keře koka a rostliny konopí, nezákonně pěstované na jejím území. Přijatá opatření budou respektovat základní lidská práva a brát patřičný ohled na tradiční formy zákonného použití těchto rostlin a rovněž na ochranu životního prostředí.

3. a) Smluvní strany mohou spolupracovat za účelem zvýšení účinnosti úsilí o likvidaci. Tato spolupráce může, mimo jiné, zahrnovat tam, kde to připadá v úvahu, podporu integrovaného rozvoje zemědělských oblastí, vedoucí k ekonomicky výhodným alternativám rostlinné výroby. Dříve, než dojde k realizaci těchto zemědělských rozvojových programů, měly by brát v úvahu takové skutečnosti jako přístup k trhům, dostupnost zdrojů a převládající sociálně ekonomické podmínky. Smluvní strany se mohou dohodnout i na dalších vhodných formách spolupráce.
- b) Smluvní strany budou podporovat také výměnu vědeckotechnických informací a provádění výzkumu v oblasti vykořenění nedovoleného pěstování.
- c) V těch případech, kdy smluvní strany mají společné hranice, budou usilovat o spolupráci při realizaci likvidačních programů zabrahňujících nezákonnému pěstování v přílehlých hraničních oblastech.

4. Za účelem snížení utrpení lidí a likvidace finančních podnětů pro nedovolený obchod přijímají smluvní strany vhodná opatření zaměřená na likvidaci nebo omezení nedovolené poptávky po omamných prostředcích a psychotropních látkách. Tato opatření se mohou případně opírat o doporučení Organizace spojených národů, odborných organizací Organizace spojených národů, jako je Světová zdravotnická organizace, a jiných kompetentních mezinárodních organizací, jakož i o komplexní mezidisciplinární plán, který byl přijat na Mezinárodní konferenci o boji se zneužíváním omamných prostředků a jejich nezákonným obchodováním, konané v roce 1987, a to v takovém rozsahu, který se týká vládních i nevládních institucí, činnosti jednotlivých osob a organizací v oblasti prevence proti narkomanii, léčby a obnovení pracovní schopnosti u narkomanů. Smluvní strany mohou uzavírat dvoustranné nebo mnohostranné smlouvy nebo sjednávat smlouvy, zaměřené na likvidaci nebo omezení poptávky po omamných nebo psychotropních látkách.

5. Smluvní strany mohou rovněž přijímat nezbytná opatření pro urychlené zničení nebo zákonné využití omamných či psychotropních látek a látek uvedených v tabulce I a tabulce II, které jsou zabaveny, případně které byly konfiskovány, jakož i pro zajištění povolení použít tyto látky jako důkaz.

Článek 15

Komerční dopravci

1. Smluvní strany podniknou patřičná opatření, aby se dopravní prostředky používané komerčními dopravci nezneužívaly k provádění trestných činů stanovených v souladu s článkem 3 odstavec 1; tato opatření mohou zahrnovat i zvláštní ujednání s komerčními dopravci.

2. Každá smluvní strana bude od komerčních dopravců vyžadovat, aby podnikli přiměřená preventivní opatření, která by zabránila zneužívání jejich dopravních prostředků k trestným činům v souladu s článkem 3 odstavec 1. Tato preventivní opatření mohou zahrnovat:

- a) jestliže komerční dopravce má své hlavní podnikatelské sídlo na území smluvní strany:
- i) výcvik zaměstnanců k odhalování podezřelých zásilek nebo osob;
 - ii) podporu příznivého vztahu zaměstnanců k jejich povinnostem;
- b) jestliže dopravce podniká na území smluvní strany:
- i) kde je to možné, včasné předložení předem prohlášení o nákladu;
 - ii) na kontejnerech používání patřičných, individuálně ověřených plomb;
 - iii) operativní hlášení podezřelých okolností, které se mohou vztahovat k trestným činům podle článku 3 odstavec 1, příslušným orgánům.

3. Každá smluvní strana bude dbát o to, aby se zajistilo, že komerční dopravci a příslušné orgány na hraničních přechodech a jiných místech celního odbavování budou spolupracovat s cílem zabránit nedovolenému přístupu k dopravním prostředkům a k nákladu a přijímat příslušná bezpečnostní opatření.

Článek 16

Obchodní doklady a označování exportních nákladů

1. Každá smluvní strana bude vyžadovat, aby zákonně vyvážené omamné prostředky a psychotropní látky byly opatřeny řádnými dokumenty. Jako doplněk k požadavkům předkládaným k dokumentaci v souladu s článkem 31 Úmluvy z roku 1961 a článkem 12 Úmluvy z roku 1971 musí obchodní doklady, jako faktury, nákladní listy, celní, dopravní a jiné nákladní doklady obsahovat názvy vyvážených omamných a psychotropních látek, jméno a adresu vývozce, dopravce a adresu příjemce zboží, pokud je k dispozici.

2. Každá smluvní strana bude vyžadovat, aby zásilky vyvážených omamných a psychotropních látek nebyly označovány nesprávně.

Článek 17

Nedovolený obchod na moři

1. Smluvní strany budou v souladu s mezinárodním mořským právem spolupracovat v nejširší možné míře s cílem potlačení nedovoleného obchodu na moři.

2. Jestliže smluvní strana, která má rozumné důvody se domnívat, že loď plující pod její vlajkou nebo loď, která nevztýčila vlajku nebo své znaky registrace, je používána pro nedovolený obchod, požádá ostatní

smluvní strany o pomoc při potlačování jejího zneužívání k tomuto účelu; takto požádané smluvní strany poskytnou tuto pomoc v mezích svých možností.

3. Smluvní strana, která má rozumné důvody se domnívat, že loď, která využívá svobody plavby v souladu s mezinárodním právem a pluje pod vlajkou nebo vztyčuje znaky registrace jiné smluvní strany, se účastní na nedovoleném obchodu, může o tom vyrozumět stát vlajky a vyžádat si potvrzení o registraci a v případě, že jej získá, může požádat stát vlajky o povolení přijmout ve vztahu k lodi příslušná opatření.

4. V souladu s odstavcem 3, případně v souladu s platnými vzájemnými smlouvami mezi nimi nebo jakoukoliv jinou dohodou nebo ujednáním, kterých bylo mezi smluvními stranami dosaženo, může stát vlajky dožadujícímu státu povolit, mimo jiné

- a) vstup na loď
- b) provést prohlídku lodi,
- c) přijmout příslušná opatření ve vztahu k této lodi, osobám a nákladu na palubě, jestliže bude prokázána účast na nedovoleném obchodu.

5. V případě přijetí opatření na základě tohoto článku budou příslušné smluvní strany brát patřičný ohled na nutnost neohrozit bezpečnost života na moři, lodi nebo nákladu, jakož i nepoškodit obchodní, bezpečnostní a jiné zákonné zájmy státu vlajky nebo jakéhokoliv jiného dotčeného státu.

6. Stát vlajky může v souladu se svými závazky, vyplývajícími z odstavce 1 tohoto článku, omezit svoje povolení podmínkami, které musí být schváleny jím a dožadující smluvní stranou, včetně podmínek, které se týkají odpovědnosti.

7. Pro účely odstavců 3 a 4 tohoto článku každá smluvní strana urychleně odpoví na dotaz druhé smluvní strany s cílem stanovit, zda příslušná loď je registrována podle jejích vnitrostátních předpisů, a na žádost o povolení podle předchozího odstavce. V době přístupu k této Úmluvě určí každá smluvní strana orgán příslušný k přijímání a vyřizování těchto žádostí. Orgán určený smluvní stranou k tomuto účelu bude oznámen prostřednictvím generálního tajemníka všem ostatním smluvním stranám do jednoho měsíce od jeho určení.

8. Smluvní strana, která učinila opatření podle tohoto článku, bude neprodleně informovat příslušný stát vlajky o výsledcích těchto opatření.

9. Smluvní strany posoudí možnost uzavření dvoustranných nebo regionálních smluv nebo ujednání s cílem provádět ustanovení tohoto článku nebo zvýšit jejich účinnost.

10. Opatření, která se přijímají na základě odstavce 4 tohoto článku, provádějí výlučně vojenské lodě nebo vojenská letadla, případně jiné lodě nebo letadla, které mají výrazné vnější označení dovolující jejich identifikaci, že jsou ve vládní službě, a zplnomocněné pro tyto účely.

11. Při jakýchkoliv akcích prováděných v souladu s tímto článkem je třeba brát patřičný ohled na nutnost neztěžovat nebo nepoškodovat výkon práv a povinností, jakož i jurisdikci pobřežních států v souladu s mezinárodním mořským právem.

Článek 18

Svobodné obchodní zóny a svobodné přístavy

1. Za účelem potlačení nedovoleného obchodu s omamnými a psychotropními látkami a látkami uvedenými v tabulce I a tabulce II ve svobodných zónách a svobodných přístavech přijmou smluvní strany opatření, která nebudou méně přísná než opatření v kterémkoliv jiné části jejich území.

2. Smluvní strany budou usilovat o to,

- a) aby byl sledován pohyb zboží a osob ve svobodných obchodních zónách a svobodných přístavech, a k tomu účelu zmocní příslušné národní orgány k prohlídce nákladu, připlouvajících a odplouvajících lodí, včetně zábavných jacht a rybářských lodí, jakož i letadel a vozidel a v případě potřeby k provádění kontroly členů posádky a cestujících, jakož i jejich zavazadel;
- b) aby byl vytvořen a využíván systém k odhalování nákladů podezřelých z toho, že obsahují omamné a psychotropní látky a látky uvedené v tabulce I a tabulce II, které se do svobodných obchodních zón a přístavů dovážejí, případně se z nich vyvážejí;
- c) aby byly vytvořeny systémy hlídek v docích, na letištích a v bodech hraniční kontroly ve svobodných obchodních zónách a svobodných přístavech.

Článek 19

Využití poštovních zásilek

1. V souladu se svými závazky podle Úmluvy o Světové poštovní unii, jakož i se základními zásadami svých vnitrostátních právních řádů, smluvní strany přijmou opatření proti zneužívání pošty k nedovolenému obchodu a k tomuto účelu budou vzájemně spolupracovat.

2. Opatření podle odstavce 1 tohoto článku budou zahrnovat zejména:

- a) koordinovaná preventivní a represivní opatření, která budou odrazovat od zneužívání pošty k nedovolenému obchodu;
- b) zavedení a využívání zplnomocněných orgánů k ochraně zákonů, techniky určené k detekci nedovolených omamných a psychotropních látek a látek uvedených v tabulce I a tabulce II v poštovních zásilkách;
- c) legislativní opatření určená k tomu, aby umožnila použití vhodných prostředků k zajištění důkazů potřebných pro soudní řízení.

Článek 20

Informace podávané smluvními stranami

1. Smluvní strany budou podávat Komisi prostřednictvím generálního tajemníka informace o účinnosti této Úmluvy na jejich území, a to zejména:

- a) texty zákonů a předpisů přijatých za účelem zajistit plnění této Úmluvy;
- b) podrobné informace o otázkách, které se týkají nedovoleného obchodu a spadají pod jejich jurisdikci, které pokládají za důležité z důvodu odhalených nových tendencí a množství, které je do tohoto obchodu zahrnuto, jakož i zdrojů k získávání látek nebo postupů, které používají osoby při nedovoleném obchodu.

2. Smluvní strany budou podávat dané informace způsobem a v termínech, které stanoví Komise.

Článek 21

Funkce Komise

Komise je oprávněna zkoumat všechny otázky, které mají vztah k cílům této Úmluvy, zejména:

- a) na základě informace předložené smluvními stranami v souladu s článkem 20 Komise sleduje plnění této Úmluvy;
- b) může předkládat návrh a obecná doporučení na základě posouzení informací obdržených od smluvních stran;
- c) může upozorňovat Úřad na jakékoliv otázky, které mohou mít vztah k jejím funkcím;
- d) přijme ke kterékoliv otázce, kterou jí Úřad předá k posouzení v souladu s odstavcem 1 b) článku 22, taková opatření, která uzná za vhodná;
- e) může v souladu s procedurálními postupy uvedenými v článku 12 zanášet do tabulky I a tabulky II změny;
- f) může upozorňovat státy, které nejsou smluvními stranami, na rozhodnutí a doporučení, která přijímá v souladu s touto Úmluvou s tím, aby tyto smluvní strany prozkoumaly otázku možnosti přijmout opatření v souladu se zmíněnou Úmluvou.

Článek 22

Funkce Úřadu

1. Aniž by byly dotčeny funkce Komise podle článku 21 této Úmluvy a funkce Úřadu a Komise na základě Úmluvy z roku 1961, této Úmluvy s doplňky a Úmluvy z roku 1971:

- a) Jestliže na základě informací poskytnutých generálnímu tajemníkovi nebo Komisi, případně informace poskytnuté orgány Organizace spojených národů má Úřad důvod se domnívat, že cíle této Úmluvy v otázkách, které se týkají jeho kompetence, se neplní, může Úřad požádat smluvní stranu nebo strany, aby mu předložily příslušnou informaci;

b) ve vztahu k článkům 12, 13 a 16:

- i) do přijetí opatření na základě pododstavce a) tohoto článku může Úřad, bude-li to považovat za nutné, vyzvat příslušnou smluvní stranu, aby učinila taková opatření k nápravě, která se za daných okolností jeví jako nutná pro realizaci ustanovení článků 12, 13 a 16,
- ii) do přijetí opatření na základě pododstavce (iii), který následuje, pokládá Úřad své kontakty příslušnou smluvní stranou na základě předchozích pododstavců za důvěrné;
- iii) shledá-li Úřad, že příslušná smluvní strana nepřijala opatření k nápravě, když o to byla požádána na základě tohoto pododstavce, může na tuto otázku upozornit smluvní strany, Radu i Komisi. V každém materiálu, který publikuje Úřad na základě tohoto pododstavce, jsou uváděny rovněž názory příslušné smluvní strany, jestliže tato o to požádá.

2. Každá smluvní strana se pozve k účasti na zasedání Úřadu, na kterém je podle tohoto článku projednávána otázka, na níž má přímý zájem.

3. V případě, že rozhodnutí Úřadu přijímané podle tohoto článku nebylo přijato jednomyslně, bude též uvedeno stanovisko menšiny.

4. Rozhodnutí Úřadu podle tohoto článku budou přijímána dvoutřetinovou většinou všech členů Úřadu.

5. Při plnění svých funkcí v souladu s odstavcem 1 (a) tohoto článku zajišťuje Úřad důvěrnost veškerých informací, které má k dispozici.

6. Odpovědnost Úřadu podle tohoto článku se nevztahuje na realizaci smluv nebo dohod uzavřených mezi smluvními stranami v souladu s ustanoveními této Úmluvy.

7. Ustanovení tohoto článku se použijí v případě sporů mezi smluvními stranami, na něž se vztahují ustanovení článku 32.

Článek 23

Zprávy Úřadu

1. Úřad každoročně připravuje zprávu o své činnosti, která obsahuje rozbor informací, které má Úřad k dispozici, a v příslušných případech výklad, pokud o něj smluvní strany požádaly, spolu s poznámkami a doporučeními, která může Úřad vnést. Úřad může sestavovat doplňující materiály, které pokládá za nutné. Materiály se předkládají Radě prostřednictvím Komise, která může vznést připomínky, které pokládá za účelné.

2. Materiály Úřadu se rozesílají smluvním stranám a poté jsou publikovány generálním tajemníkem. Smluvní strany povolují jejich neomezené rozšiřování.

Článek 24

Použití přísnějších opatření než vyžaduje Úmluva

Strana může přijímat tvrdší nebo přísnější opatření než stanoví tato Úmluva, jestliže jsou podle jejího ná-

zoru žádoucí nebo nutná pro odvrácení nebo potlačení nedovoleného obchodu.

Článek 25

Zachování práv a závazků podle předchozích smluv

Ustanovení této Úmluvy neomezují žádná práva ani závazky, které na sebe smluvní strany této Úmluvy převzaly podle Úmluvy z roku 1961, této Úmluvy s doplňky a Úmluvy z roku 1971.

Článek 26

Podpis

Tato Úmluva bude otevřena k podpisu v úřadovně Organizace spojených národů ve Vídni od 20. prosince 1988 do 28. února 1989, a poté v Ústředí Organizace spojených národů v New Yorku do 20. prosince 1989:

- a) všemi státy;
- b) Namibií, zastoupenou Radou Organizace spojených národů pro Namibii;
- c) regionálními organizacemi ekonomické integrace, které jsou kompetentní pro vedení jednání, uzavření a plnění mezinárodních smluv o otázkách, které jsou předmětem této Úmluvy; odkazy v rámci Úmluvy na smluvní strany, státy nebo národní služby se na tyto organizace použijí v mezích jejich kompetence.

Článek 27

Ratifikace, přijetí, schválení nebo akt oficiálního potvrzení

1. Tato Úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení státy a Namibií, zastoupenou Radou Organizace spojených národů pro Namibii, jakož i aktům oficiálního potvrzení oblastních organizací ekonomické integrace, uvedených v pododstavci (c) článku 26. Ratifikační listiny a dokumenty o přijetí nebo schválení, jakož i dokumenty, které se týkají oficiálního potvrzení, budou uloženy u generálního tajemníka.

2. V dokumentech o oficiálním potvrzení označují regionální organizace ekonomické integrace rozsah své kompetence ve vztahu k otázkám, které upravuje tato Úmluva. Tyto organizace rovněž informují generálního tajemníka o jakýchkoliv změnách v rozsahu jejich kompetence ve vztahu k otázkám, které tato Úmluva upravuje.

Článek 28

Přístup

1. Tato Úmluva zůstává otevřena k přístupu kterémukoli státu, Namibii, zastoupené Radou Organizace spojených národů pro Namibii, a regionální organizací ekonomické integrace, uvedené v pododstavci (c) článku 26. Přístup se provádí uložením listiny o přístupu u generálního tajemníka.

2. V dokumentech o přístupu uvádějí regionální organizace ekonomické integrace rozsah vlastní kompetence ve vztahu k otázkám, které tato Úmluva upra-

vuje. Tyto organizace zároveň informují generálního tajemníka o všech změnách v rozsahu jejich kompetence ve vztahu k otázkám, které tato Úmluva upravuje.

Článek 29

Vstup v platnost

1. Tato Úmluva vstoupí v platnost devadesátý den ode dne, kdy bude u generálního tajemníka uložena dvacátá ratifikační listina, listina o přijetí, schválení nebo přístupu států nebo Namibie zastoupené Radou pro Namibii.

2. Pro každý stát nebo Namibii, zastoupenou Radou pro Namibii, který ratifikuje, přijme a schválí tuto Úmluvu, případně k ní přistoupí po uložení dvacáté ratifikační listiny nebo dokumentu o přijetí, schválení nebo přístupu, vstoupí Úmluva v platnost devadesátý den ode dne uložení jeho ratifikační listiny nebo dokumentu o přijetí, schválení nebo přístupu.

3. Pro každou regionální organizaci ekonomické integrace uvedenou v pododstavci (c) článku 26, která poté, kdy uloží dokument týkající se aktu oficiálního potvrzení nebo dokument o přístupu, vstoupí tato Úmluva v platnost devadesátý den po tomto uložení nebo v den, kdy Úmluva vstupuje v platnost v souladu s odstavcem 1 tohoto článku v závislosti na tom, které z těchto dat je pozdější.

Článek 30

Výpověď

1. Každá smluvní strana může kdykoliv tuto Úmluvu vypovědět písemným oznámením adresovaným generálnímu tajemníkovi.

2. Tato výpověď vstupuje pro danou smluvní stranu v platnost rok od obdržení oznámení generálním tajemníkem.

Článek 31

Změny

1. Každá smluvní strana může navrhnout změnu této Úmluvy. Text každé změny a její zdůvodnění tato smluvní strana oznámí generálnímu tajemníkovi, který je rozešle ostatním smluvním stranám s dotazem, zda s navrhovanou změnou souhlasí. Jestliže navrhovaná změna rozeslaná tímto způsobem nebyla odmítnuta žádnou smluvní stranou v průběhu čtyř měsíců ode dne, kdy byla rozeslaná, nabude účinnosti a vstoupí v platnost pro každou smluvní stranu po uplynutí devadesáti dnů od uložení u generálního tajemníka dokumentu potvrzujícího její souhlas se zavedením této změny.

2. Jestliže navrhovanou změnu některá smluvní strana odmítne, generální tajemník po konzultaci se smluvními stranami a na žádost většiny toto oznámí, jakož i všechny jiné námítky, které smluvní strany předloží, Radě, a může rozhodnout o svolání konference v souladu s odstavcem 4 článku 62 Charty Orga-

nizace spojených národů. Každá změna přijatá na konferenci se začleňuje do Protokolu o změnách. Generální tajemník se informuje zvlášť o souhlasu s takovým Protokolem.

Článek 32

Urovnávání sporů

1. Vyvstane-li mezi dvěma nebo více smluvními stranami jakýkoli spor o výklad nebo provádění této Úmluvy, smluvní strany zahájí vzájemné konzultace za účelem urovnat spor jednáním, vyšetřováním, zprostředkováním, smířcím řízením, arbitráží, odvoláním se k regionálním orgánům, soudním řízením nebo jinými pokojnými prostředky podle své volby.

2. Každý spor, který nebude možno urovnat způsobem uvedeným v odstavci 1 tohoto článku, bude postoupen k rozhodnutí Mezinárodnímu soudnímu dvoru na žádost kteréhokoliv státu, který je stranou ve sporu.

3. Jestliže některá regionální organizace ekonomické integrace uvedená v pododstavci (c) článku 26 je stranou ve sporu, který nemůže být urovnán způsobem uvedeným v odstavci 1 tohoto článku, může se tato odvolat přes kterýkoliv členský stát Organizace spojených národů k Radě se žádostí o posudek Mezinárodního soudního dvora v souladu s článkem 65 Sta-

tutu Mezinárodního soudního dvora, jehož názor bude pokládán za rozhodující.

4. Každý stát při podpisu nebo ratifikaci, přijetí nebo schválení této Úmluvy, nebo při přístupu k ní, případně každá regionální organizace ekonomické integrace při podpisu nebo uložení aktu, který je oficiálně schválen, nebo při přístupu mohou prohlásit, že se necítí vázány ustanoveními odstavců 2 a 3 tohoto článku. Ostatní smluvní strany se nepokládají za vázány ustanoveními odstavců 2 a 3 ve vztahu k té smluvní straně, která učinila takové prohlášení.

5. Každá smluvní strana, která učinila prohlášení v souladu s odstavcem 4 tohoto článku, je může kdykoliv vzít zpět oznámením generálnímu tajemníkovi.

Článek 33

Autentičnost znění

Anglické, arabské, španělské, čínské, ruské a francouzské znění této Úmluvy jsou stejně autentická.

Článek 34

Depozitář

Depozitářem této Úmluvy je generální tajemník.

Na důkaz toho níže podepsaní řádní zmocněnci podepsali tuto Úmluvu.

Dáno ve Vídni v jednom vyhotovení dne 20. prosince 1988.

Příloha

Tabulka 1

efedrin
ergometrin
ergotamin
1-fenyl-2-propanon
kyselina lysergová
pseudoefedrin

Soli látek uvedených v této tabulce ve všech případech, kdy tyto soli mohou existovat.

Tabulka 2

aceton
anhydrid kyseliny octové
diethyleter
kyselina anthranilová
kyselina fenylactová
piperidin

Soli látek uvedených v této tabulce ve všech případech, kdy tyto soli mohou existovat.

OZNÁMENÍ

Administrace SEVT Praha oznamuje předplatitelům Sbírky zákonů, že částkou 76/1991 Sb. bylo vyčerpáno zálohované předplatné ve výši Kčs 480,-. V současné době je předplatitelům účtováno zvýšení původní zálohy o Kčs 195,-. Úplné vyúčtování ročníku 1991 bude provedeno po vydání kompletního ročníku.

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra - **Redakce:** Nad štolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon (02) 37 69 71 a 37 88 77, telefax (02) 37 88 77 - **Administrace:** SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 53 38 41-9, telefax (02) 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Vychází podle potřeby - **Roční zálohované předplatné činí 480,- Kčs** a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku - **Účet pro předplatné:** Komerční banka Praha 1, účet č. 19-706-011 - **Novinová sazba** povolena poštou Praha 07, číslo 313348 BE 55 - **Tisk:** Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohlédací pošta Praha 07.

Distribuce předplatitelům: SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, telefax 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Požadavky na zrušení odběru a změnu počtu výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku, pokud žádný požadavek neuplatníte, zůstává odběr v nezměněném stavu i pro nadcházející ročník. Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte číslo vyúčtování - Požadavky na nové předplatné budou vyřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší částky po tomto datu - Reklamace je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozeslání - Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v odbytovém středisku SEVT, Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, za hotové v prodejnách SEVT: Praha 2, Bruselská 2, telefon (02) 25 84 93 - Brno, Česká 14, telefon (05) 265 72 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95, v prodejnách knihkupectví: Olomouc, nám. Míru 5, Ostrava, Výškovická ul., obchodní pavilóny - Ostrava, Holarova 14 - Nový Jičín, 28. Hřna 10 - Plzeň, Admina, spol. s r. o., Škroupova 18.